

## ΕΡΡΙΚΟΥ ΑΝΤ. ΣΚΑΣΣΗ

Μέλους τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν  
Ὁμοτίμου καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

### ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΟΥ ΛΑΤΙΝΟΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΕΞΙΚΟΥ\*

1. **aconē** (-a), ae, θ. (ἀκόνη Serv. g. 2,152), πλθ. aconae, arum, θ. πέτραι γυμναί ἐφ' ὧν προσφύεται δηλητηριῶδες φυτὸν τὸ ἀκόνιτον. aconitum nascitur in nudis cautibus quas aconas (ἀκόνας) nominant. Plin. 27,10.

2. **Aconē**, θ., Ἀκόναι (Στέφ. Βυζ.), λιμὴν τῆς Βιθυνίας ἐν Πόντῳ (πρβλ. Isid. or. 17,9,25). Plin. 6,4. Amm. 22,8,17.

(**aconitī**), ἐπίρρ. παραιθέμενον ἑλληνιστὶ (Plin. ἰ. κατ.), ἀκονι(ε)ί, ἀμαχητί, ἀναιμωτί (ἀντ. κονιτί), ἀνευ κονιορτοῦ τῆς παλαίστρας (πρβλ. Hor. ep. 1,1,51: condicio [τὸ ἐνδεχόμενον] sine pulvere [ἀκονιτί, ἀκοπιάστῳ] palmae [στεφάνου, νίκης] Cic. off. 1,18,61 spolia sine sudore [ἀνιδρωτί] et sanguine [ἀναιμακτί]. Gell. 5,6,21 impulverea [= sine pulvere] incruenta [= sine sanguine] victoria). Plin. 35,139 Alci-machus Dioxippum, qui pancratio Olympiae citra pulveris iactum, quod vocant ἀκονιτί, vicit.

**aconitum**, ἰ, οὐ. (αἰτ. -on πρὸ φωνήεντος μόνον Ovid. m. 7,407).

1. Καθ' ἐν. καὶ πλθ. Πλίνιος, παρὰ ποιηταῖς μόνον κατὰ πλθ. (καὶ παρὰ τοῖς μὲν. συχνότ. ἐνικῶς), ἀκόνιτον, ἀκόνιτος, τὰ ἀκόνιτα (πρβλ. Serv. g. 2,152), κν. σκορπίδι (ἄλλως κάμμαρον, σκάμμορον, παρδαλιαγχές, λυκοκτόνον, θηλυφόνον, σκορπίον, κυνοκτόνον, μυοκτόνον ἢ θηριοφόνον), εἶδος βοτάνης φαρμακευτικῆς καὶ δηλητηριώδους, ἐξ ἧς παρεσκευάζετο δηλητήριον Verg. g. 2,152. Ovid. m. 1,147 (Sen. dial. 4,9,2). 7,407 (ἰ. ἀνωτ.), ars am. 3,465. Iuv. 1, 158 κ.ά. Lucan. 4,322. Plin. 27,4. 10 κ.ά. — Τὰ ἀντίδοτα τούτου: Plin. 22,18 κ.ά. (ἰ. Macr. s. 7,6,5).

**Aconteūs**, ἰ (τρισυλλ., αἰτ. -ea St), ἄ. Ἀκοντεύς, ὄνομα διαφόρων πολεμιστῶν καὶ στρατιωτῶν. 1. ἱππεύς τις Verg. 11,612. 2. στρατιώτης τοῦ Περσέως Ovid. m. 5,201. 3. πολεμιστῆς Ἰσπανός Sil. 16,562. 573. 4. πολεμιστῆς Ἀρκᾶς Stat. Th. 7,590. 603.

\* Ἐκ τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπετηρίδος τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ ἔτους 1959 - 1960, σελ. 542.

**acontiās**, ae, ἄ. 1. ἀκοντίας, εἶδος μετεώρου οὐραίου, κερκοφόρου, εἰς σχῆμα ἀκοντίου. *acontiae* (πλθ.) Plin. 2,89. 2. (κατὰ πλθ.) ἀκοντίας, ἀκοντίλος (κν. σαγίττα, σαῖττοφίδο), εἶδος ὄφeos τῆς Αἰγύπτου, διὰ τὸ δορμᾶν, ὥσπερ τὰ ἀκόντια (λλ. *iaculus*). *serpentes Aegyptus alit...* *acontias* Amm. 22,15,27.

**Acontisma**, οὐ. Ἀκόντισμα, τόπος καὶ στενὴ δίοδος (κλεισώρεια) παρὰ τὰς ἀκτὰς τῆς Μακεδονίας πρὸς Α. τῆς Νεαπόλεως (τῆς νῦν Καβάλας) Amm. 26,7,12. 27,4,8.

**Acontius**, ιῖ (κλιτ. -ī Q), ἄ. 1. Ἀκόντιον ὄρος (Στράβ., Πλούτ.) τῆς Βοιωτίας Plin. 4,25. 2. ἔφηβος ἐκ τῆς νήσου Κέω ἐρασθεὶς τῆς Κυδίππης καὶ εἶτα σύζυγος αὐτῆς. Ovid. *epist.* 20 tit., 241. 21 tit. 105. 211. 231. *trist.* 3,10,73 ἐξ. Priap. 16,5.

**Acontizomenos**, ι, ἄ. τίτλος κωμῳδίας τοῦ ποιητοῦ Ναιβίου. Naev. *com.* 1 (Char. gramm. 1,211,7 Naevius in *Acontizomeno* κ.ἄ., πρβλ. "Ἀκοντιζόμενος" τοῦ Διονυσίου [Ἀθην. 14,664<sup>p</sup>] καὶ "Ἀκοντιζομένη" τοῦ Ἀντιφάνους [Ἀθην. 10,441<sup>b</sup>]).

**acoron**, ι, οὐ. 1. ἄκοπον, βοτ. ἱατρ. (ἄλλως λεγόμενης *anag̃yros* Plin. 27,30. *ind.* 27,13). 2. ἄκοπον (*sc. unguentum*), ἀλοιφὴ πραῦντικὴ (ἀνακουφιστικὴ) τῶν πόνων (εἶδος ἡπιάματος) Cels. 4,31 p. 158,21. 5,24,1.

**acopos**, θ. ἄκοπος (*sc. gemma*, λίθος τις τῶν τιμίων χρώματος τοῦ νίτρου (ἴσως χαλκοπυρίτης, σπάθιον). Plin. 37,143 (καὶ *Ind.* 37,54).

**acopum**, ι. *acoron* 2.

**acor**, ὄρις, ἄ. (*aceo*). 1. δριμύτης,

ὀξύτης (ἐπὶ δξίνης γεύσεως) Col. 5, 10,15. δξύτης (ξύμης, προξύμης, γάλακτος, τυροῦ) Col. 7,8,1. 12,13,1. Plin. 11,239. οἶνου Macr. s. 7,12, 11. 12. ἐδεσμάτων Quint. 9,3,27. — Ἐπὶ ὀσμῆς δξίνης Col. 12,18,3. 2. *μτφρ.* (κατὰ πλθ.), ἐναντιότης, ἀντιξοότης, ἀπαρέσκεια, δυσαρέστησις. *iucundissimum genus vitae* (= *iucundissimam vitam*) *nonnullis quasi acoribus condire* (ἀρτύω [νοστιμίζω] διὰ τινων οὕτως εἰπεῖν ἀπαρεσκεῶν τὸν τερπνὸν βίον, τὰ θέληγτρα τῆς ζωῆς ἥτοι μερικαὶ ἀντιξοότητες [ἀναποδιές εἰς τὴν ζωὴν] εἶναι τὸ ἄρτυμα τῶν θεληγτρων τοῦ βίου, ὡς δηλ. γίνεται ἀνάμειξις γλυκῶν καὶ ξινῶν φαγητῶν) Plin. *ep.* 7,3,5<sup>p</sup> πρβλ. καὶ Quint. 9,3,27.

**Acōreūs**, ι. Achoreus.

**Acoridos Cōmē** (αἰτ. -ēn), τοποθεσία τῆς Πισιδίας μὴ ἀκριβῶς καθωρισμένη (ἄλλοι εἰκάουσι *Acaridos*, *Adonibos*, *v.l.* *Aporidos*) Liv. 38, 15,12 (ἰδ. PWRΕ τ. II σ. 2422 *Αὐλοῦ κρήνη* καὶ τ. I [zw. - R] σ. 1152 *Rotrini fontes*).

**acorion**, ιῖ, οὐ. (καὶ *acoron* Plin. *ind.* 25,100), ἀκόριον, ἡ ῥίζα (κατὰ τοὺς παλαιούς τῆς δξυμυρσίνης. Plin. 25,158. Ἰδ. κ. *acoron*).

**acorna**, ae, θ. ἄκορνα (Θεόφρ. ἡ φυλλάκανθος) χρώματος πυρροῦ, ἥτις ἄλλως λέγεται φόνος (*phonos*) καὶ ἀτρακτυλ(λ)ίς. Plin. 21,95. *ind.* 21,56.

**acoron** (-rum), ι, οὐ. ἄκορον (ἀκόριον, δξυμυρσίνη, ἀναγαλλίς, ἀφροδισιάς) λ.λ. *venerea*. Plin. 25,157. 26,28. Ὁ διουρητικὸς χυμὸς τούτου

ἐχρησίμευεν ὡς πραϋντικὸν τῶν πόνων τοῦ ὠτὸς καὶ ἄλλων ὀργάνων. Plin. 25.164. Cels. 3,21 p. 107. Plin. 26,28. 74. 80. 91 κ.ἄ. Ἐκ τοῦ *acoron* παρεσκευάζετο οἶνος ἀκορίτης (Διοσκορ.) Plin. 14,111. Ἰδ. *acorion*.

**acosmos**, -on, ἄκοσμος (ἄνευ τάξεως). *puella* (ἀκόσμητος, ἀπλή, παρημελημένου πῶς καλλωπισμοῦ, *negligée*) Lucr. 4,1160. **ἁ.λ.**

**ac-quiēscō** (ad-quiēscō), *quiē-vī*, *quiētum* 3. A ) **1.** (ἐπὶ ἐμψύχων) : ἀναπαύομαι. Plaut. As. 326 κ.ἄ. *Launvii* (τοπ.) *tris horas acquieveram* Cic. Att. 13,34. *Cremōnae* Tac. h. 3,22. *senescentis magis civitatis quam adquiescentis* (γηρασκούσης μᾶλλον πολιτείας ἢ ἀναπαυομένης) Cic. ad Q. fr. 2,13,5. *desiderato acquiescimus lecto* (ἀφ.) Catull. 31,9 (Tib. 1,1,43 *lecto*. Curt. 9,8,25 *lectum in quo ipse adquiesceret*), ἐντ. καὶ *somno facile acquiescere* = f. *dormire* Cels. 4,18. Curt. 9,5,30. *lassitudine* (ἀφ. αἰτίας) -ere Nep. Dat. 11,3. *ut fessa diutino bello* (ἀφ. αἰτ.) *adquiesceret civitas* Liv. 5,23,12. Περὶ θανάτου καὶ ταφῆς : *anno acquievit septuagesimo* (= *mortuus est ἀπέθανε, ἀνεπαύθη*) Nep. Hann. 13,1. *sub quo* (sc. *monumento*) *cineres eius -scunt*. Val. Max. 2,7,15. ἐπ. αὐτ. 9,12 ext. 1 (καὶ ἐν Ἑπιγρ. *hic -scit* κ. *bene -scas*). **2.** (ἐπὶ πραγμάτων) *μτφρ.* α) λήγω (τελειώνω, ἥσυχάζω). *saxa et stridor ubi atquiescunt* \*Lucil. 1145 (Ἰδ. 1293 M). *agitatio mentis...* -scit (ἢ ἐνεργητικό-

της πνεύματος οὐδέποτε γνωρίζει ἀναπαυσιν [ποτέ δὲν σταματᾷ]) Cic. off. 1,19. *dolor -scit* (παύεται, παύει (κατὰ) πραΐνεται, ἐξασθενεῖ) Plin. ep. 4,21,4. ὁμοίως *animi dolor* αὐτ. 5,16,11 (ἡ λύπη ἀπαλύνεται [διὰ τῆς παρηγορίας]). β) δὲν ταράσσομαι, μένω ἥσυχος, ἀσφαλῆς. *res familiaris -scit* (δὲν διατρέχει κίνδυνον) Liv. 4,60,2. B) *μτφρ.* **1.** ἐπαναπαύομαι, (ἐφ)ησυχάζω, ἀνακουφίζομαι, α) ἀπολ. καθησυχάζω διότι γράφω σοι τόσον πολλὰ *acquiesco* (sc. *scribendo* γράφων) Cic. Att. 7,12,3. β) μετὰ τῆς *in+ἀφαιρ.* : *in tuis oculis in tuo ore voltuque -sco* Cic. Deiot. 5. *in nostris libris* (νὰ μὲ ἀναγινώσκουν ἐπ. *in adolescentium caritate*) *Ci* προβλ. καὶ *qui est ubi -scam nisi quamdiu tuas litteras lego?* Cic. Att. 11,10,2. *in unico filio Cu*, Val. Max. 2,7,1. γ) μετὰ ἀφαιρ. τῆς αἰτίας : *qui...* P. Clodii morte *acquiescunt* (ἡσύχασαν, ἀνέπνευσαν) Cic. Mil. 102. ἐπ. Tusc. 5,74. ep. 4,6,1. *parva spe* Liv. 34,30,1 κ.ἄ.ἄ. Ἐντεῦθεν ἡ σημασία τοῦ χαίρω, εἶμαι εὐχαριστημένος κ.τ.τ. *adquiescit alieno* (sc. *supplicio*, ἀντ. *suo supplicio cruciatur*) Curt. 6,10,9. *epulis* Macr. s. 1,7,9. δ) μετὰ *δοτ.* : ἔχω πεποιθήσιν εἰς τι. *ille...* *stilus Enni saeculi auribus solus placebat* [τὸ γλωσσικὸν ὕφος τοῦ αἰῶνος τοῦ Ἐννίου ἦτο τὸ μόνον ὅπερ ἤρεσκε] *et diu laboravit aetas secuta* (ἡ ἀκόλουθος γενεὰ κατέβαλεν ἐπὶ μακρὸν χρόνον πολλὰς προσπάθειάς) *ut magis huic molliori filo adquiesceretur* (μᾶλλον εἰς τὸ μαλακώτερον ὕφος ἡμῶν νὰ

συνηθίστη) Macr. s. 6,3,9. **2.** πέποιθα (ἔχω πεποίθησιν), συμφωνῶ τινι, ὑπακούω. alicui ἢ alicui rei. huic (sc. imperatori) adquiescebant homines b. Afr. 10,4. ut -scas spei blandae Sen. ep. 24,1. vaticinante Cathā muliere (γυναικὸς [τοῦ Γερμανικοῦ ἔθνους τῶν Χάτιων]) cui velut oraculo adquiescebat [ὁ Βιτέλιος] Suet. Vit. 14,6.

→ Συγκμ. τ. adquierunt Cic. Mil. ἔ.ἀ. nat. d. 2,125.

**ac-quīro** (ad-qui-ro), quīsi-vī, quīsi-tum 3 (\*ād-quaero, § 43). **1.** alqm ἢ alqd: προσκτῶμαι (ἀποκτῶ ἐπὶ πλέον), προσπορίζομαι τι (ἀντ. de possessione detrudere) Cic. Tusc. 1,109. Caes. g. 7,59,4. novos (sc. amicos) -ere Sall. Iug. 13,6. quod desit -at Cic. fin. 4,16. aliquid ad vitae fructum (προσκτῶμαι, προσθέτω [τι] πρὸς ὄφελος τῆς ζωῆς μου) Cic. Cat. 3,28. ad fidem (ἀπολ., προσθέτω τι εἰς τὴν πίστιν, ἐπαυξάνω τὴν πίστιν, τὴν φήμην μου) Cic. Cat. 2, 18. sibi dignitatem (ἐπαυξάνω, [κερδίζω εἰς] τὴν ἐκτίμησιν) Cic. Att. 6,11,2. periculum alicui (ἐκθέτω τινὰ εἰς κίνδυνον) I. vires adquiret eundo ([ἢ φήμῃ] προσκτᾶται νέας δυνάμεις πορευομένη [μεγαλώνει ὅσον προχωρεῖ]) Verg. A 4,175. nihil sibi acquirens (χωρὶς νὰ ζητῇ νὰ ἐπαυξήσῃ κατ' οὐδὲν τὸ ἔχειν του) Cic. Tusc. 5,9. **2.** κτῶμαι (ἀποκτῶ) δι' ἑμαυτὸν ἢ δι' ἄλλον: divitiae per summum acquisitae sudorem Sen. ep. 95,3. divitias Ap, favorem (τὴν εὐνοίαν παρὰ τινος κτῶμαι) Tac. h. 1,17. ea (τὰ ἐξωτερικὰ αὐτὰ χαρί-

σματα) illi plurimum venerationis adquireunt (ἐπιφυλάττουσιν εἰς αὐτὸν πολὺν σεβασμὸν [καθιστῶσιν αὐτὸν πολὺν σεβαστὸν]) Plin. ep. 1,10,6. summum decus (laudem) Ta, triumphos de populis Ta, famam (φήμην, ὄνομα) Ta Ph, vires bello Ovid. m. 7,459. adquirere pauca (sc. nova verba ἀποκτῶ μερικὰς νέας λέξεις [ὥς ποιητῆς], εἰσάγω, πλουτίζω τὴν γλῶσσάν μου με νέας λέξεις) Hor. ars 55. **3.** κτῶμαι, πορίζομαι (ἐμαυτῷ) alqd, alqm = mihi paro (πρβλ. ad-disco = disco). hereditatem Apul. ap. 85,7. acquirendae pecuniae (πρὸς πορισμὸν πλούτου) brevius iter Tac. ann. 16,17,3. reverentiam nomini meo (ἐπισπῶμαι τὸν σεβασμὸν, ἐπισύρω τὸν σεβ. εἰς τὸ ὄνομά μου) Trai. Plin. epist. 10,82,1. pecuniam Sen. ben. 2,17,2. regnum Sen. ep. 17,7. dummodo inimicis suis hostes acquirerent ([οἱ Σπαρτιάται] κινουσι, διεγείρουσιν ἐχθροὺς ἐναντίον τῶν ἀντιπάλων τῶν [Ἀθηναίων]) Iust. 3, 6,11. non paterna (τῶν προγόνων του) solum verum etiam externa regna (ξένα βασίλεια) hereditatibus ...adquisita (τὰ ὁποῖα ἐκ κληρονομιῶν ἀπέκτησε) possidet. Iust. 38, 7,10. **4.** Ἀπολ.: iustior adquirendi ratio (νομιώτερον μέσον πλουτισμοῦ) ex honestissimo labore Quint. 12,7,10. cupido adquirendi Apul. apol. 20,4. facilitas -ndi Sen. dial. 12,2,3. votum -ndi (ἄπληστος ἐπιθυμία κτήσεως, πλουτισμοῦ) Iuv. 14,125. πρβλ. κ. Sen. contr. 2 pr. 1 cultus (ὕψος, λόγος) nimis acquisitus (λίαν περιεργασμένος, ἐπιτετηθευμένος).

→ Συγκροκομ. τύποι : *acquisisti* Cic. ep. 6,11,2. *acquierim* Gell. 15, 30,5. *acquierint* Cic. de or. 3,131. *acquierat* Iust. 16,2,2. 39,2,2. *acquierant* b. Afr. 47,4. *acquisisse* Sen. contr. 1, pr. 4. Flor. 1,47,4.

**acqūisītus** (αδϚ-), ἰ. *acquirō*.

**Acra**, ae (αἰτ. -an), θ. Ἰαπυγία ἄκρα, ἀκρωτ. τῆς Μεγ. Ἑλλάδος ἐν Καλαβρία. *Acra Iapygia* (τὸ καὶ *promontorium Sālentinum* λεγόμενον, νῦν *Capo di S. Maria di Leuca*). Plin. 3,100 (πρβλ. καὶ 3,102).

[**Acrobat(t)ēnus** 3], ἐντ. **Acrobatēna**, ae, θ., Ἀκρα(ι)βατηνή, Ἀκραβατίνη, μία τῶν δέκα τοπαρχιῶν τῆς Παλαιστίνης ἐντὸς τῆς περιοχῆς τοῦ Ἰορδάνου. Plin. 5,70 (v. l. *Acrebitena*).

**Acrae**, ārum, θ., Ἀκρα, Ἀκραί.

**1.** πόλις δχυρὰ ἐπὶ λόφου τῆς μεσημβρ. Σικελίας πλησίον τῶν Συρακουσῶν (νῦν *Palazzuolo*) Liv. 24, 36,1. Sil. 14,296. **Acrēnsēs**, ium, ἄ., Ἀκραῖοι, οἱ κάτ. τῆς Σικελικῆς πόλεως Ἀκραί. Plin. 3,91. **2.** πόλις γειτονικὴ τοῦ Ποντικαπαίου παρὰ τὸν Κιμμέριον Βόσπορον (τὸν νῦν πορθμὸν τοῦ Γκέρετς ἐν Κριμαίᾳ) Plin. 4,86.

**Acraephia**, ae, θ., Ἀκραίφια (Ἀκρήφεια, Ἀκραίφαι), πόλις τῆς Βιωτίας παρὰ τὴν Κωπαῖδα. Liv. 33,29,6.9. Plin. 4,26.

**Acraeus** 3 (ἀκραῖος), Ἀκραῖος (ἐπικλήσις τῶν ἐπὶ ἀκρῶν τ.ῆ. ὕψωμάτων λατρευομένων ἢ τῶν τὰς ἀκροπόλεις προστατευουσῶν θεοτήτων). *templum Iovis Acraei* (τοῦ [ἐν Πίνδῳ] λατρευομένου) Liv. 38,2,5. *pro-*

*muntarium Iunonis quam vocant Acraeam* (τῆς [ἐν Σικυῶνι] λατρευομένης Ἥρας) Liv. 32,23,10. Πρβλ. τῶν Ἑλλήνων : Ἀθηνᾶ Ἀκραία, Ἀφροδίτη καὶ Ἥρα Ἀκραῖαι, Τύχη Ἀκραία.

**Acragantīnus**, ἰ. *Agrigentum*.

**1. Acragās**, ntis (αἰτ. -anta), ἄ. Ἀκράγας. **1.** ὄνομα τοῦ ὄρους τῆς Σικελίας καὶ τῆς ἐπὶ τοῦ ὑψιπέδου τούτου πλουσίας ἑλληνικῆς πόλεως (τῆς νῦν *Girgenti*). Αὕτη κεῖται μετὰ τῶν ποτ. *Hypsas* (νῦν *Fiume Drajo*) καὶ *Acragas* (νῦν *Fiume di S. Biago*) καὶ εἰς ἀπόστασιν 4 χλμ. ἀπὸ τῶν μεσημβρινῶν ἁκτῶν τῆς νήσου. Ἐφημιζέτο διὰ τὴν λαμπρὰν ἱπποτροφίαν της (Verg. A 3,704. Isid. or. 14,6,33). *Acragas* Verg. A 3,703 (*Agragāns M*, *Agragās P* κ.ἄ., *Acragās R V*). Ovid. f. 475. *Agragās* Mel. 2,118. Sil. 14, 210. Plin. 3,89. 33,155 (*a.l.* *Acragas*). Ἡ αὐτὴ πόλις λατινιστὶ λέγεται καὶ *Agrigentum* (ἢ κατὰ παρετυμολογίαν ἐκ τοῦ *ager* ἀγρός [ἰ. Sk. -Σκάσση § 95] ἢ κατ' ἀφομ. τοῦ *cr-g* εἰς *gr-g*) Plin. 3,89. 8,155. Flor. 1,18,12. Eutr. 3,14,5. Iord. Rom. 166. **Agragantum** (?), ἰ, οὐ. *tyrannus primus fuit Phalaris Agraganti* Plin. 7,200 (ἐκτὸς ὅμως ἂν τὸ *Acraganti* εἶναι πτώσ. δοτ. [Th.L.L. I 1428,8] ἢ καθ' ἡμᾶς γεν. τοπ. πτώσεως τοῦ *Agrigentum* [ἰ. ἀνωτ.]) πρβλ. *a.l.* *agrigenti F<sup>2</sup> va.* S. εἰς Πλίνιον ἔ.ἄ.). **Agrigentīnus** 3 Ἀκραγαντίνος. *senex P* Cic. Verr. 4, 48. Liv. 36,31,12. *sal Pl* (Isid. or. 14,6,34 *sales Agrigentini*), *taurus*

(= *aes Perillēus* Ovid. Ib. 435) Amm. 28,1,46 (ὁ χαλκοῦς ταῦρος τοῦ Φαλάριδος ἔργον τοῦ Περιλλοῦ). -us doctus... vir (ὁ Ἑμπεδοκλῆς) Cic. Lael. 24. Οἱ κάτοικοι : **Agrigentīnī**, *ōrum* ἄ. Ἀκραγαντῖνοι *Ci L VM*. — καὶ κατὰ Ἑλληνικὸν τύπον : **Agragantīnus** 3 (i. ἄνωτ. *Acragas*) : *Agragantinus Empedocles* Lucr. 1,716 (cod. *O Q* ἄλλοι *Acrag*· οὗς ἀκολουθοῦσιν αἱ νεώτ. ἔκδοσεις), ἐπ. *VM* (codd. *Agr*· καὶ *Acr*·), Plin. 29,5. 35,179 (καὶ *Agrig*·). *portae Agragantinae* (πύλαι ἄγουσαι εἰς Ἀκράγαντα) Cic. Tusc. 5,65 (*Cametarius*· codd. *Agragianae*).

2. **Acragās**, Ἀκράγας, τορευτής. Plin. 33,155.

**Acrāthoon**, i. *Acrothoon*.

**acrātophoros**, i, ἄ. (καὶ -phoron, i, οὖ.), ἀκρατοφόρος, -φόρον. Δοχεῖον (σκεῦος) ἐπιτραπέζιον πρὸς ἐναπόθεσιν ἀκράτου οἴνου, σχήματος ἡμισφαιρικοῦ ἥτοι μικρότερον τοῦ κρατήρος καὶ ἐκοσμεῖτο συνήθως διὰ πλέγματος (*γυρλάντας*) ἐκ φύλλων ἀμπέλου. Varr. r. 1,8,5. Cic. fin. 3, 15. ("Ἄλλα συνών. : *lepista* θ. *lepesta* [λεπάστη], *sīnum* οὖ. ἢ *sīnus* ἄ.).

**Acrātus**, i, ἄ. Ἀκρατος, ἀπελεύθερος τοῦ Νέρωνος. Tac. ann. 16,23,1.

**Acrancelēs**, um, ἄ. Ἀραραύκηλες (Π τ ο λ., v. l. Ἀραραυκίδες Ἀραυρακίδες), λαὸς Λιβυκὸς πρὸς Ἀ. τῶν Βαρκιτῶν παρὰ τὴν μεῖζονα Σύρτιν (μεταξὺ *Marmarika* καὶ *Syrtika*) Plin. 5,33. ἄ.λ.

**Acrapēs**, Ἀκραγάνης (*Εὔσ.*), βασιλεὺς τῶν Ἀσσυρίων. Iord. Rom. 46.

**acre** (αἰτ. οὐδ. ἐπιρρ/κῶς, i. 2 *acer* τέλ.) = *acriter* ζωηρῶς. Sall. h. frg. 4,76. Pers. 4,127. Apul. m. 10,32.

**Acrebitēna**, i. *Acrabat(t)ena*.

**acrēdula**, ae, θ. (Ἑτυμολ. σκοτεινή· πρβλ. ὅμοιοι σχηματισμὸν καὶ εἰς ἄλλα ὀνόμ. πτηνῶν : *ficēdula*, *querquēdula*, *nītēdula*, *monēdula* πιθανῶς ἐκ τῆς περαιτέρω ἀναπτύξεως τοῦ -ed- ἐν τῷ *alcēdo*, *torpēdo*). Cic. progn. frg. 6 (= div. 1,14). Οὕτω μετέφρασεν ὁ Κικέρων τὴν λ. 'ὀλολυγῶν' τοῦ Ἀράτου (948), ζῶον ἴσως ὅπερ τρύζει ὁ ρ θ ρ ι ν ὀ ν (πρβλ. Cic. p. ἐ.ἄ. *pertriste canit carmen*). Κατὰ τινας *acrēdula* εἶναι ἄγνωστόν τι ζῷον (μικρὰ γλαῦξ, βάτραχος μικρός).

**Acrēsēs**, i. *Acræ*.

**Acræia**, *agum*, θ. Ἀκραια (*Πανσ.*), Ἀκραια (*Ἱεροκλ.*), Ἀκραια (*Πτολ.*), λακωνικὴ παραλίος πόλις τοῦ Γυθατικοῦ κόλπου (παρὰ τὸ νῦν *Κόκκινο*) Liv. 35,27,2. ἄ.λ.

**ācriculus** 3 (ὕποκρ. τοῦ 2. *ācer*), δριμύλος, ὀλίγον ἀκράχολος (δξύθυμος, πρὸς τὰς δρυὰς δξύρροπος). ille -us (αὐτὸς ὁ ἀναποκέφαλος [γέρον, ὁ Ζήνων]) Cic. Tusc. 3,38. ἄ.λ.

**ācrifolium**, iī, οὖ. Macr. s. 3, 20,3 κ. **aquifolium**, iī, οὖ. Plin. 27,63 κ.ἄ. δρυὺς ἀρία, δρυὺς πρίνος. Ἐπίθ. : **aquifolius** 3 *Pl.* κ. **acru-folius** *Cato*. vectes (μοχλοὶ ἐκ δρυὸς πρίνου ἢ ἀρίας, ἀντ. *ulmei*, *ilignei*, *laurei*) *Cato agr.* 31,1. -a *arbor Pl.*, -a *ilex Pl.* Οὖς. **aquifolia**, ae, θ. δρυὺς ἀρία ἢ δρυὺς πρίνος. Plin. ind. 1,24,72. 16,73.

**Acrillae**, ārum θ. Ἐκρίλλαι, τὰ Ἐκρίλλα (Στέφ. Βυζ.), πόλις τῆς Σικελίας μεταξὺ Συρακουσῶν καὶ Ἀκράγαντος Liv. 24,35,8. ἄ.λ.

**ācrimōnia**, ae, θ. (ἐκ τοῦ 2. ācer). 1. αὐστηρότης, δξύτης, ἀλμυρότης, πικρότης, δριμύτης Co, Pl. brassicae Cato, Pl. Τὸ δριμὺ ἐν τῇ ὁσμῇ. nitri Pl, -ae alii et ceparum Co. stomachi (δξύρεγμία, ξινίλες) Pl. 2. μίτρω. α) ἐνέργεια, δραστηριότης, ἐνεργητικότητα, ζωτικότητα. patris vis et -a Ci, vis et -a (τὸ δάκνον) causae Ci, gravitatis et -ae (ἐνεργητικότητα) plurimum habere He. Ἐν ταῖς συζητήσεσιν: δραστηριότης, ἀποτελεσματικότης. eius (sc. argumenti) vis et -a Cic. inv. 2,143. β) ἐν τῇ ῥήτορ.: in vultu (oratoris) pudor et -a (ἐκφρασις ἀνδρική, τὸ ἀρρενωπὸν) Rhet. Her. 3,26. cum in sermone tum in -ā (καὶ ἐν τῷ [ἡσυχωτέρῳ] λόγῳ καὶ ἐν τῷ κεκνημένῳ [ἐν τῇ δξύτητι δηλ. τῆς συζητήσεως] Rhet. Her. 4,54. γ) δξύτης (ὁσμῆς). lignum (sc. τοῦ κινναμώμου, κν. κανέλλας) in fastidio propter origani -am Plin. 12,91 ἐπ. 27,138. δ) ἀποτομία, τραχύτης (χαρὰκτιρος). animi acrem acrimoniā Naev. trag. 35. Πρβλ. κ. Acc. trag. 468. Ἰδ. Acronoma.

**acris**, id. 2. ācer.

**Acrisius**, iī, ἄ. Ἀκρίσιος, δίδυμον τέκνον τοῦ Ἄβαντος βασιλέως τοῦ Ἀργούς καὶ τῆς Ἀγλαΐας, πατὴρ τῆς Δανάης, πάππος τοῦ Περσέως. Verg. A 7,372. Hor. c. 3,16,5 (Ovid. ars 3,405. 631. Petr. 137,9 v. 3-4). Ovid. m. 3,559. 4,612 (Stat. Th. 2,220. 6,286 - 287. **Acrisiōnē**,

ēs, θ. Ἀκρισιώνη (ἡ Δανάη) Verg. Catal. 9,33. **Acrisiōnēus** 3 Ἀκρισιώνειος, τοῦ Ἀργούς. arces Ovid. m. 5,238. amores (τῆς Δανάης) Col. 10,205. *dicitur Ardeam* Acrisio-neis Danaē fundasse colonis Verg. A 7,410 (πρβλ. muris [i.e. Ardeatinis] Sil. 1,661). **Acrisiōniadēs**, ae, ἄ. Ἀκρισιωνιάδης, ὁ Περσεὺς (νιδὸς τῆς Ἀκρισιώνης) Ovid. m. 5,69.

1. **ācritās**, ātis, θ. (2. ācer), δξύτης. Μίτρω. τὸ ἐπιβλητικόν, ἡ δύναμις ἢ ἰσχύς. vis veritatis... et acritas. Acc. trag. 467 (πρβλ. καὶ Gell. 13,3,2. Ἰδ. acritudo 2).

2. **Acritās**, ae (αἰτ. -am κ. -an), ἄ. Ἀκρίτας (καὶ Ἀκρίτας ἄκρα Πτολ.), ἄκρωτήριο Μεσσηνιαίας (νῦν Κάβο Γάλλο). Mel. 2,49.50.110. Plin. 4,15.

**ācriter**, ἐπίρρ. μΣΥ (2. ācer).

1. σπαν. μετ' ἐπιθέτων = πολὺ, μεγάλως. meretrix acerrume (τὰ μέγιστα) aestuosa Plaut. Pseud. 364 (Leo). acriter infestus sensus (σφοδρῶς βλαβερὰ αἰσθησις) Lucr. 6,782 (πρβλ. Cic. Sest. 15). acriter virides Plin. 37,69. 2. μετὰ ῥημ.: δξέως, σφοδρῶς, βιαίως, δραστηρίως, ἐντόνως, ἰσχυρῶς, σκληρῶς, ζωηρῶς, εὐθαρσῶς, προθύμως κ.τ.τ. acriter persequi P (insequi Ci, C, sequi Ci), acerrime animū exhortari incitareque Se, acriter (acrius, acerrime) pugnare Ci C L Cu, minus... acriter (ὀλιγώτερον βιαίως) Lucr. 2,954. acrius accusare Ci C, acrius urget H, in aliqua re acrius versari Ci, acrius diligere (intellegere) Ci, acrius esurire P (flere Q, dolere Ta, attendere (disserere, agere, in-

tueri) *Ci*, acrius cavere *H*, contemplari *Ci Ap*, contueri *Su*, cernere *Ap*, victoriam acerrume (crudeliter Sall. Cat. 38,4). in alqm exercere (κάμνω ἐναντίον τινὸς μετὰ μεγίστης σκληρότητος κατάχρησιν τῆς νίκης) Sall. Iug. 16,2. acerrime aservari (τὰ μάλιστα προσεκτικῶς ἐπιτηρεῖσθαι) Cic. Att. 10,16,2.

**ācritūdo**, inis, θ. (2. ācer). 1. (ἐπὶ γεύσεως) δξύτης, στρυφνότης, στρυφνότης (-άδα), πικρότης. per quam (sc. terram) egredientes venae (sc. aquae) intinguuntur acritudine (διαποτίζονται ἐκ τῆς δξύτητος) Vittr. 8,3,18 (καὶ 8,3,19: ex acidis [sc. aquis] et propter acritudinem suci etiam calculosos [τοὺς πάσχοντας ἐκ λιθιάσεως]... posse curari [νὰ θεραπευθῶσι]). liquor (ὕγρότης sc. τῆς κυπαρίσσου καὶ τῆς πίτυος)... habet amarum saporem qui propter -em non patitur penetrare (εἰς τὸ ξύλόν των) cariem (σῆψις) neque eas bestiolas quae sunt nocentes (οὗτε τὰ ἐπιβλαβῆ ἔντομα) Vittr. 2, 9,12. 2. *μτφρ.* ἐνέργεια, ἰσχὺς (βουλήσεως, δράσεως). vigor et acritudo populi Romani Gell. 10,27,1. (h)aut quisquam potis est tolerare (= patienter ferre) acritudinem Acc. trag. 466 (π. Gell. 13,3,2 id. 1. acritas). — Ἐπὶ κακῆς ἐννοίας: decurionem, quem Scorpionem prae morum -e (διὰ τὴν χαλεπότητα τοῦ ἥθους [τῶν τρόπων του]) vulgus appellat Apul. m. 9,17.

**acroāma**, atis, οὖ. (κυρ.) ἀκροάμα, ἄκουσμα, πᾶν ὃ τι ἀκούεται εὐχαρίστως, πρὸς τέρψιν ἢ διασκέδασιν

(πρβλ. Petr. 53,12. 78,5), ἀνάγνωσμα (Cic. Arch. i. κατ.). Παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις μόνον *μτμ.* ὁ παρέχων τὸ ἀκρόαμα, μάλιστα κατὰ τὰ δεῖλνα ἦτοι ὁ δεξιότηχνης, ὁ ἀριστοτέχνης (ὁ βιοτονόζος), ὁ ἀναγνώστης, ὁ χαριέντως διηγούμενος, ὁ γελωτοποιδς κ.τ.τ. Suet. Aug. 74,5. quod acroama (ἀνάγνωσμα) aut cuius vocem libentissime audiret? Cic. Arch. 20. non spectator sed actor et acroama Cic. Sest. 116. nemo aliud acroama audivit quam anagnosten Nep. Att. 14,1.

→ Πληθ. acroamata. Plin.ep.6,31, 13. Suet. Aug. ἔ.ἀ. Macr. s. 2,4,28.

**acroāsis**, is, θ. (αἰτ. -in, ἀφ. -ī, αἰτ. πλ. -īs), κυρ. ἀκροᾶσις, τὸ ἀκροᾶσθαι. Παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις μόνον *μτμ.* 1. ὁ ἀκούσμενος, τὸ ἀκουόμενον (ἦτοι ἀνάγνωσμα, διάλεξις, διδασκαλία, παράδοσις προφορική, ἀκροατήριον) Varr. Men. 517. Cic. Att. 15, 17,2 (ἀνάγνωσις ἐπιστολῆς δημοσίᾳ). acroasin (διάλεξιν) facere (ἔχει habere) Vittr. 10,22 (16),2. acroasis (διάλέξεις, conférences) facere Suet. gramm. 2. Ἑλληνιστὶ παρὰ Sen. contr. exc. 4 praef. 2: ille triumphalis senex (sc. Pollio Asinius) ἀκροάσεις suas (τῆς ῥητορείας του, τὰς ῥητορικὰς ἐπιδείξεις) numquam populo commisit (ἐπέτρεψεν εἰς τὸ κοινόν, δὲν τὸ ἐδέχθη εἰς τὰς...).

[**Acroathon**], i. Acrothoon.

**acroāticus** 3 ἀκροατικὸς (ἀκροαματικὸς), πρὸς ἀκροασιν ὁρισμένος. disciplinae (= ἀκροα[μα]τικοὶ λόγοι ἢ διδασκαλῖαι ἀπόρρητοι καὶ βαθύτεροι τῶν φιλοσόφων προφορικῶς τοῖς

μαθηταῖς ἀνακοινούμεναι ἄλλως ἐσω-  
τερικαὶ λεγόμεναι, κατ' ἀντίθ. πρὸς  
τὰς ἐξωτερικὰς ἦτοι τὰς γιγνομένας  
πρὸς τὸ κοινὸν διὰ βιβλίων) Gell.  
20,5,9. libri generis acroatici (ἐν  
ἀντιθ. πρὸς τὸ libri exoterici Cic.  
Att. 4,16,2) Gell. 20,5,7 ὡς διήρε-  
σεν ὁ Ἀριστοτέλης τὰ βιβλία του  
(Gell. 20,5,6).

**(acrobaticus)** 3 ἀκροβατι-  
κός, ἀναβατικός, κατάλληλος πρὸς  
ἀνύψωσιν· λ.λ. scansorius. Vitr. 10,  
1,1 (ἐλλην. ἀκροβατικός).

**Acroceraunia**, ὄρυμ, ἄ. Ἀκρο-  
κεραύνια, ἄκρα Κεραύνια, ὄρος καὶ  
ἀκρωτήριο (ἐπικίνδυνον τοῖς ναυτιλ-  
λομένοις), ὅπερ σχηματίζει ἡ βόρειος  
ἀπόκρημος ἀκτὴ τῶν Κεραυνίων  
ὄρέων ἐν τῇ Β. Ἡπείρῳ (νῦν Κάβο  
Γλωσσα ἢ *Linguetta*) Hor. c. 1,3,  
20 (= Ceraunia Verg. A 3,506.  
alta Ceraunia Verg. g. 1,332).  
Plin. 2,244. 3,145. 4,1. Μιφρ. ἐπι-  
κίνδυνος τόπος (θέσις, κακοτοπιές):  
tu loca quae nimium grata fuere  
cave (φυλάττου): haec tibi sunt  
(a.l. sint) Syrtes (τῶν Β. ἀκτῶν τῆς  
Ἀφρικῆς) haec Acroceraunia vita  
(ἀπόφευγε) Ovid. rem. 738. Ἴ. Ce-  
raunia, Ceraunii montes.

**Acroceraunium** promuntu-  
rium, Ἀκροκεραύνιον, ἀκρωτ. τῆς  
Ἡπείρου Plin. 3,97,150.

**acrochordōn**, onis, θ. ἡ ἀκρο-  
χορδῶν (κν. κρεατοσελιά), λ.λ. ver-  
ruca Cels. (ἐλληνιστὶ) 5,28,14 p. 216.  
αὐτ. 2,1 p. 30 ἀκροχορδόνας.

**Acrocorinthus** (-thos), ἰ, ἄ. καὶ  
θ. ὁ Ἀκροκόρινθος (ἢ Ἀκροκόριν-  
θος Στέφ. Βυζ.), ὄρος καὶ ἀκρόπολις

τῆς Κορίνθου, πρότερον Ἐπώπη,  
Κόρινθος. Mel. 2,48. Liv. 33,31,11.  
34,50,8. Acrocorinthus vacuum  
(vacuum *codd.*) Liv. 34,49,5. ...e  
summa sua arce quae vocatur Acro-  
corinthus, in qua fons Pirenē (πρβλ.  
Plaut. Aul. 559: Corinthiensem  
fontem... Pirenam) Stat. Th. 7,106.

**acrolithos** (αἰτ. -ον) 3 ἀκρόλι-  
θος. statua acrolithos ἀκρόλιθον  
ξόανον (Ἀνθολ. Π. 12,40) ἢ ἄγαλμα  
τοῦ Λεωχάρους (περ. 350 π.Χ.). Τού-  
του τὰ μὲν γυμνὰ μέρη (κεφαλὴ, χεῖ-  
ρες, ἄκροι πόδες) ἦσαν ἐκ λίθου λευ-  
κοῦ, λίθου Παρίου ἢ Πεντελησίου, τὰ  
δὲ ἐνδεδυμένα μέρη ἦσαν ἐκ ξύλου γλυ-  
πτοῦ συνήθως ἐπιχρύσου, πρβλ. Vitr.  
2,8,11 statua colossica ἀκρόλιθος.

**Acrōn**, ὄνις, ἄ. (ὄνομ. Acron πρὸ  
φων. καὶ τοῦ h, Acro Ἐπιγρ.), Ἀ-  
κρων (-ωνος). 1. τοξότης Ἕλλην ἐκ  
Κορύθου (νῦν *Cortona*) τῆς Ἐτρου-  
ρίας φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Μεξεντίου,  
Verg. A 10,719. 730. 2. βασιλεὺς  
τῶν Caenīnēnses (Prop. 4,10,9) τοῦ  
Λατίου. Prop. 4,10,7. 15. Val. Max.  
3,2,3. Flor. epit. 1,1,11. Iord. Rom.  
91. 3. Θηβαῖός τις Stat. Th. 10,509.  
4. ἱατρός Ἀκρογαντῖνος, νῖδος τοῦ  
Ξένωνος, Plin. 29,5. 5. Helenius  
Acron, ὀνομαστὸς Γραμματικὸς καὶ  
Σχολιαστὴς Ῥωμαίων ποιητῶν Char.  
Gramm. I 210,15. II 192 K.

→ Αἰτ.: Acrona Prop. 4,10,7 (A-  
crona *codd.*, Acrōna *Itali*). Agrone  
Iord. ἔ.ἄ. — Παρὰ ποιηταῖς ἡ πρώ-  
τη συλλαβὴ μετρεῖται ὡς μακρά (πλὴν  
Stat. Th. ἔ.ἄ.).

**Acronius**, ἰ. Acronus.

**Acronoma** (Acrun-) **Saxa**, οὐ.

πλ. (\*Ακρόνομοι Πέτραι), ἄγνωστος τόπος τῆς Κάτω Ἰταλίας παρὰ τὴν Ῥώμην \*Cic. Att. 13,40,2 (Acrimonia Schmidt).

**Acronus** I a c u s. Τὸ κάτω μέρος τοῦ μεγάλου lacus Brigantinus (λίμνης τῆς Κωνσταντίας [Costanza] ἧς τὸ ἄνω τμήμα ἐλέγετο lacus Venetus). Rhenus Alpius decidens prope a capite duos lacus efficit Venetum et Acronum Mel. 3,24.

**Acropolistis**, idis, θ. Ἀκροπόλιστις, καθαρίστρια. Plaut. Epid. 479. 503.

(**acrostichis**), idis, θ. ἀκροστιχίς (ἀκροστιχίον, ἀκρόστιχον καὶ παραστιχίς, παραστιχίδιον [i. parastichis]), βραχὺ ποίημα ἐν ᾧ τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν στίχων ἀποτελοῦσι λέξιν. ea quae ἀκροστιχίς dicitur cum deinceps ex primis (primi cuiusque) versus litteris aliquid connectitur Cic. div. 2,111.

**Acrota**, ae, ἄ. μυθικὸς βασιλεὺς τῆς Alba ἐν Λατίῳ, ἀδελφός, κατὰ τὸν Ὀβίδιον, τοῦ Remulus Silvius. ferox (ἀγέρωχος) Ovid. m. 14,617. 619. Τὸν Acrota ὁ αὐτὸς Ὀβίδιος ὀνομάζει Agrippam (i. Bömer εἰς Ovid. fast. 4,49).

**Acrotadus**, i. Athotadrus.

**Acroteleution**, iī, οὖ. (ἄκρος κ. τελευτή), Ἀκροτελεύτιον, ἑταῖρα Ἀθηναία. Plaut. Mil. 874 (900 - 1132). \*I. Glycerium.

**acrōtērĭum**, iī, οὖ. 1. ἀκρωτήριον (προεξέχον μέρος [π.χ. λιμένος]) εἰς τὴν θάλασσαν, πρβλ. \*Cic. Att. 5,12,1 (ἀκρωτηρίων οὕρια [ἐλληνιστί, νῦν ὅμως ἀντ' αὐτοῦ φέ-

ρεται ἄκρα Γυρέων Schneid.]), πρβλ. ἐπ. Vitr. 5,12,1 portus acroteria sive promunturia procurrentia. 2. πλθ. t.t. ἀρχιτεκ. ἀκρωτήρια (τ.ἔ. γωνίαὶ ἀετώματος, ἀέτωμα, ἀετὸς [λ.λ. fastigium] καὶ εἰδικῶς τὰ ἐπικεκοσμημένα μέρη αὐτοῦ) Vitr. 3,5,13. acroteria ...angularia ...mediana Vitr. 3,5,12.

**Acrothōon**, οἱ, οὖ. Ἀκρόθων, πόλις τῆς Χαλκιδικῆς (ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ἀκρωτηρίου Ἀκράθω) ἧς ὁ κάτοικος ἐλέγετο Ἀκρόθωος καὶ Ἀκροθωΐτης. Mel. 2,32. Plin. 4,37.

**acrozȳmus** ἀκρόζϋμος (ἐλαφρώς ζυμωμένος). panis Isid. or. 20,2,15.

**acrufolius**, i. acrifolius.

**Acruium** (Acrunium), iī, οὖ. ἡ πόλις Ἀκρούιον (Δαλματίας Πτολ.) νῦν Bocche di Cattaro ἐπὶ τοῦ Ῥιζονικοῦ κόλπου πλησίον τῆς Ἐπιδάουρου Plin. 3,144. Ἰδ. Ascrivium καὶ Agravonitae.

**acsula**, i. axula.

1. **acta**, ae, θ. ἀκτῆ, ἀμώδης παραλία, αἰγιαλὸς (λ.λ. = litus). in acta cum mulierculis (μετὰ γυναιῶν ὑπόπτων ἡθικῆς) iacebat (sc. Verres) ebrius Cic. Verr. 5,63. cum in actā cum suis accubisset Nep. Ages. 8,2. in sola secretae Troades acta... flebant Verg. A 5,613. Μηνμ. (συνήθ. κατὰ πλθ.) εὐχάριστος ἐν παραλία διαμονή καὶ αἱ ἐπὶ τῆς ἀκτῆς διασκεδάσεις, εἴτα δὲ καὶ ὁ ἀκόλαστος βίος. α) περιληπτ. Cic. Verr. 5,82. 94. β) πλθ. tu me rebare (πρτ. ἀντὶ rebaris τοῦ reor) in actis esse nostris Cic. Att. 14,8. accusatores... libidines amores adulteria

Βαίαις (τὸν ἐν Βαταῖς ἄσωτον, ἔκλυτον βίον) *actas convivias comissiones cantūs symphonias navigationis (sc. navigationes) iactant* Cic. Cael. 35 (*actas... iactant* = ἀκτάζουσι [Πλούτ. Συμπ. 4,4. *comissiones... iactant* κωμάζουσι). *usus et delectatio est omnibus istorum actis et voluptatibus anteponenda* Cic. epist. 9,6,4.

2. *ācta*, ὄρυμ, οὖ. σπαν. ἐν. (*Ci O Q VF Se*) *āctum*, ἰ, οὖ. (κυρ. μτγ. τοῦ *agor*). 1. πράξεις, ἔργα, γεγονότα. *acta mortalia* (τῶν ἀνθρώπων) *O*, *patriis O*, *Herculis* (οἱ ἄθλοι) *O Q*, *deorum Ta κ.ἄ.*, *Caesaris non modo -a* (τὰς πράξεις) *sed etiam cogitata* (τὰς σκέψεις) *revocamus Ci Pe κ.ἄ.* *acta belli domique* (αἱ συντελεσθεῖσαι ἐπιχειρήσεις ἐν πολέμῳ καὶ εἰρήνῃ) *O*, *patriis actis* (ἀφ.) *superbire* Ovid. ep. 2,43. *pueritiae acta recordari Q* (*puerilia acta St*). *Πρμ.* : 'actum' ἢ 'acta' agere. Ἰδ. *ago τέλ.* 2. διατάγματα, διαταγαί, διατάξεις, νόμοι τῶν ἀρχόντων. *Caesaris (Dolabellae) Ci*, *acta servare* (κυρῶ) *Ci* (αὐτ. *convellere* ἢ *rescindere* ἢ *dissolvere* ἢ *tollere Ci*) ἐπ. *confirmare Ci Ve Su* ἢ *tueri Su* ἢ *rata habere L* (ἐπικυρῶ). *in acta divi Augusti (divi Iuli) ἢ principum (non) iurare* (δμνύω ἢ δὲν δμνύω ὑπακοήν εἰς τὴν τήρησιν τῶν δ. τοῦ αὐτοκράτορος, τῶν αὐτοκρατόρων) Tac. ann. 4,42, 16. 13,11,1. 16,22,18. 3. *Μτνμ.* : δημόσια ἀναγραφὰι τῶν ἐν τῇ συγκλήτῳ λεγομένων (ἀρχῆς γενομένης ὑπὸ τοῦ ὑπατεύοντος Καίσαρος τὸ ἔτος 59 π.Χ. Suet. Iul. 20,1), ἀνα-

γραφὴ τῶν χρηματισμῶν, 'τὰ τῆς βουλῆς ὑπομνήματα', τὰ πεπραγμένα, τὰ πρακτικὰ τῆς συγκλήτου. Iunius Rusticus *componendis patrum actis* (δοτ.) *delectus a Caesare Tac.* ann. 5,4,1 (= *senatus acta* Suet. Iul. 20,1. Aug. 5,2. Tib. 73,1). Τὰ πρακτικὰ ἐλέγοντο καὶ *commentarii senatus Tac.* ann. 15,74,3). Ὁ συντάκτης τῶν πρακτικῶν ἑκαλεῖτο *ab actis ἢ curator actorum senatus* ('*Επιγρ.*) = 'α β ἄ κ τ ι ς' (Λυδ. π. ἀρχ. 3,20) 'ὁ ἐπὶ τῶν ὑπομνημάτων τῆς συγκλήτου' (πρβλ. κ. Δίων. Κάσσ. 78,22). 4. τὰ πρακτικὰ τοῦ δήμου (τῆς πληθύος) τῆς Ῥώμης, 'τὰ δημόσια ἢ τὰ κοινὰ ὑπομνήματα' (Δίων. Κάσσ.) ἡμερήσια χρονικά, εἶδος πολιτικῆς ἡμιεπισήμου ἡμερηίδος, ἐν ἣ κατεχωρίζοντο παντοῖαι εἰδήσεις (γεννήσεις, θάνατοι, γάμοι καὶ ἄλλα τυχὸν γεγονότα φερόμενα εἰς γνῶσιν τοῦ κοινοῦ. *diurna urbis* (= *rerum urbanarum* Cic. ep. 12,23,2) *acta Tac.* ann. 13,31,1. *diurno actorum scriptura* (καθ' ὑπαλλαγήν ἀντὶ *diurnorum actorum scriptura* ἡμερῆς) Tac. ann. 3,3,2. καὶ οὖσ. *diurna (sc. acta) populi Romani Tac.* ann. 16,22,6. *populi diurna acta* Suet. Iul. 20,1. Πρβλ. ἐπίσης Cic. Att. 3,8,3 (*acta mensis Mai*). Cic. Att. 6,6,2 (*acta urbana usque ad nonas Martias*). Val. Max. 3, 9,4 (*nostrae urbis acta*). Πρβλ. ἐπ. Plin. ep. 5,13,8. — Ἐπὶ ἄλλων (π.χ. ἰδιωτῶν) : *habes acta mea tridui* (ἔχεις τὸ ἡμερολόγιόν μου τί ἔπραξα κατὰ τὰς 3 ἡμέρας) Plin. ep. 3, 18,11. Iuv. 7,104. — Ὅθεν ali-

quid in acta mittere (καταχωρίζω τι εἰς τὰ δημόσια ὑπομνήματα) Plin. paneg. 75,1. Beneficium in acta non mitto (δὲν παραδίδω τὴν εὐεργεσίαν πρὸς δημοσίευσιν εἰς τὰ acta urbis, τ.ἔ. δὲν διασαλπίζω, δὲν κάμνω διαφήμωσιν αὐτῆς) Sen ben. 2,10,4. 5. Actorum libri (ἐκλογαί, ἐπιτομή ὑπὸ τοῦ Licinius Mucianus γενομένη τῶν πρακτικῶν τῆς Συγκλήτου καὶ τῶν δημοσίων ὑπομνημάτων) Tac. dial. 37,2.

**actaea**, ae, θ. ἀκταία (*Actaea spicata* L), φυτὸν ἀναρριχώμενον Plin. 27,43. Ἰδ. καὶ 2. actē.

**Actaei**, ōrum, ἄ. λαὸς τῆς Ἀραβίας. Ἰδ. καὶ Actaeus τέλ.

**Actaeōn**, onis, ἄ. (αἰτ. -ona O, καὶ -onem Pl, κλ. -ōn [= Ἀκταίων]) Ἀκταίων (-ωνος [κ. -ονος]), ἐπώνυμος ἥρωος τῆς Βοιωτίας (ὡς Βοιωτὸς ὁ αὐτὸς ὀνομάζεται καὶ Hyanthius Ovid. m. 3,147), υἱὸς τοῦ Ἀρισταίου καὶ τῆς Αὐτονόης (Autoneius heros Ovid. m. 3,198) θυγατρὸς τοῦ Κάδμου. Ovid. met. 3,230 (243. 244. 720. 721). trist. 2,105. Sen. Oed. 751-763. Apul. met. 2,4. Plin. 11,123 κ.ἄ.

**Actaeus** 3 Ἀκταῖος. 1. Ἀττικὸς (ἐκ τοῦ Actē Ἀκτῆ, παλαιὸν ὄνομα τῆς Ἀττικῆς Plin. 4,23): Aracanthus (Aracynthus) Verg. ecl. 2,22 (ἰ. καὶ Serv. ad l.), orae Val. Fl. 1,394. rates (πλοῖον) Ovid. ep. 2,6. -o de vimine cista (κίστη πεποιημένη ἐξ Ἀττικοῦ λύγου [λυγαριᾶς]) Ovid. m. 2,554. in -a humo (ἐν τοῖς πεδίοις τῆς Ἀττικῆς) Ovid. Ib. 338 (in -a terra Pe), colles Ciris 102.

Ceres St, -i mellis Hymetti Col. 10,386 (Actaei imbres [=mel Atticum ἢ Hymettium] Stat. Th. 4, 453). 2. Ἀθηναϊκὸς τῶν Ἀθηνῶν. arces (ἢ Ἀκρόπολις τῶν Ἀθηνῶν) Ovid. m. 2,720 (Pont. 4,1,31 arcis -ae), -ae arces Marathonique arma Stat. Th. 2,196. gelidi coniunx Actaea (ἢ Ὠρείθυια) tyranni (τοῦ Βορέου) Ovid. m. 6,711 (ignes [ἢ ἐρωτικὴ φλόξ τοῦ Βορ. πρὸς τὴν Ὠρ.] Ovid. ep. 17,42), virgo (ἢ θεὰ Ἀθηνᾶ) Stat. s. 5,2,128. Οὐσ. **Actaei**, ōrum, ἄ. Ἀκταῖοι (οἱ Ἀθηναῖοι) \*Nep. Thras. 2,1 (Attici). **Actias**, adis, ἐπίθ. 1. Ἀκτίας, τῆς Ἀττικῆς (ἰ. 1. Actē 1.). Actias Orittyia (τετρασυλλ.) Verg. g. 4, 463. 2. παρὰ τὸ Ἀκτιον. Cleopatra Stat. s. 3,2,120. Ἰδ. καὶ Actium. **Actalēnsēs**, ium, ἄ. \*Plin. 5, 147 (v. Arassenses [ἰ.λ.]).

**Actānia**, ae, θ. νῆσος τῆς Β. Γερμανίας (Ἰσως ἢ νῦν Schelling) Plin. 4,97. ἄ.λ.

1. **Actē**, ēs (αἰτ. -ēn, ἀφ. -ē), θ. 1. Ἀκτῆ (καὶ Ἀκταία), ἢ Ἀττικὴ (ἰ. Actias ὑπὸ λ. Actaeus τέλ.) 2. παλλακὴ, ἀπελευθέρω τοῦ Νέρωτος. Tac. ann. 13,46,4. 14,2,2. Suet. Ner. 28,2. 50,2.

2. **actē**, ēs, θ. ἀκτῆ (ἀκτέα), κατ' ἄλλους χαμαιάκτη, ἀγρία ἀκτῆ (κν. κ ο υ φ ο ἔ υ λ ι ᾶ), καὶ κατ' ἄλλους ἢ χαμαιάκτη (κν. β ρ ω μ ο ὕ σ α = ēbulum).

**Actiacus**, ī. Actium.

**Actias**, ī. Actaeus τέλ. κ. Actium.

**actinophoros**, ī, ἄ. (μόνον κατ'

δνομ. πλθ. -οε), ἀκτινοφόρος, ἀκτινωτός. cochloe (εἶδος ὀστρακοδέσμων κοχλίων οἷτινες πενταδάκτυλοι [pentadactyli] καὶ ἑλικες [helices] ὀνομάζονται) Plin. 32,147. Ἰδ. καὶ Κοραῖην εἰς Ξενοκρ. Ἐνύδρ. σελ. 135. **ἀ.λ.**

**actio**, ὄνις, θ. (ago). Α) γεν. πρᾶξις, ἐνέργεια, δρᾶσις ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν σκέψιν (θεωρίαν, γνῶσιν) καὶ τοὺς λόγους. actio rerum illarum aperta (τέλεισις τῶν πραγμάτων ἐκείνων φανερά, ἐν πλήρει φωτὶ) Cic. off. 1,127. actio rerum (δραστηριότης) Cic. off. 1,153. -io corporis (γεν. ἀγ., φυσικὴ δραστηριότης) Cic. div. 1,70 (Cels. 1 pr. p. 4 D). -io vitae (ἐνασχόλησις, ἐνέργεια τοῦ βίου, πρακτικὸς βίος) Cic. nat. d. 1,103. Tusc. 5,66. div. 2,89. off. 1,19. non sunt... actiones in nostra potestate Cic. fat. 40. hoc non est positum in nostra -e *Ci.* sapientia est conveniens actio Cic. fin. 3, 55. non esse ad actiones rerum necessariam iram Sen dial. 3,8,4. primas eius actiones horreo (φορὴν με καταλαμβάνει, τρέμω τὰ διαβήματα τούτου) *Ci.* actione desistere Sall. h. 2,27. *Cicero* virtute atque -e Annii Milonis tribuni pl. dignitati patriaeque restitutus est. Vell. 2,45,3. Ἐπίθ.: vehemens (gravis, copiosa, conveniens) *Ci.* — Συνήθ. κατὰ πλθ.: ἔργα, πράξεις (πρὸβλ. Πράξεις τῶν Ἀποστόλων). sapientia honestas actiones affert et efficit *Ci.* honestatis -es *Ci.* -es virtutibus congruentes *Ci.* Ἐπίθ.: turpes [praeclarae, publicae] *Ci.*

parvae (audaces, improbae, rectae) *Se. philosophia* -es regit Sen. epist. 16,3. -em suscipere Cic. off. 1,141. -es suas scriptis mandare Cic. off. 2,3. — Περὶ τῆς δράσεως τῶν δημοσίων ἀνδρῶν: δρᾶσις, ἐνέργεια, δραστηριότης. Caes. civ. 1,5,2 (μόνον ἐνταῦθα). actio P. Lentuli consulis Cic. Sest. 72. Liv. 3,21,3 (consularis Liv. 4,55,1). tribunorum (παρεμβάσεις) Cic. epist. 1,9,8 (tribunicia Cic. agr. 2,65, Liv. 3,1,3). -es publicae (πολιτικὴ δραστηριότης δημοσίου ἀνδρός, κατ' ἀντίθ. πρὸς τὸ forenses artes) Cic. or. 148. Dolabella prima illa -io Cic. Att. 14,20,4. -es Ciceronis (τὰ πολιτικὰ σχέδια τοῦ Κ.) Sall. Cat. 43,1. Gracchorum -es (ἡ ἐκτέλεισις τῶν πολιτ. σχεδίων τῶν Γρ.) Sall. Jug. 42,1. **2. τεχνικῶς** (ἐπὶ τῆς περιφερείας τοῦ κύκλου). in singulis tetrantibus [i. tetrans] actionibus (ἐν ἑκάστῃ ἐκτελέσει τεταρτημορίου κύκλου) Vittr. 3, 5,6. — Β) εἶδ. ἡ λόγῳ (λόγοις) ἐκδήλωσις. **1.** πρὸς ἀπονομὴν εὐχαριστιῶν. gratiarum actio Cic. Brut. 1,3,2 κ.ἀ. (Plin. ep. 7,32,2. Quint. 11, 3, 153. Tac. ann. 15,21,6 (εὐχαριστιῶν ὁμολογία, ἐκδηλώσεις, ἀπονομή). gratiarum actiones Plin. paneg. 1,4. Πρὸβλ. gratias agere. **2.** (ἐπὶ τῆς ὁμιλίας τοῦ ῥήτορος ὁμοῦ μετὰ τῶν σχετικῶν κινήσεων τοῦ σώματος καὶ τῆς τέχνης τοῦ ὁμιλεῖν = pronuntiatio Quint. 3,3,1. 11,3,1), ὡς ὁ κρισις (τ.ἔ. ῥητορικὴ μετὰ τέχνης ἀπαγγελία). *actio* motu corporis..., gestu, vultu, vocis conformatione ac varietate moderanda est Cic.

inv. 1,99. *orator instructus voce et actione et lepore* (sc. dicendi) quodam Cic. de or. 1,213. *actio in dicendo una dominatur* (ὁ τρόπος [μῆς ὁραίας] ἀπαγγελίας εἶναι τὸ κεφαλαῖωδες) Cic. de or. 3,2,3. *actionis gratia* (καλὴ στήσις, χειρονομίαί καὶ φωνὴ τοῦ ῥήτορος) Quint. 12,5,1 (πρβλ. αὐτ. 10,7,9). *Demos-thenes intuens speculum compo-nere-em solebat* Quint. 11,3,68. *-io paulo agitatior* (χειρονομίαί κάπως ἄτακτοι) Quint. 11,3,182. 184. *actionis dolor* (τὸ πάθος) Cic. or. 209. **3.** ἡ ἐν θεάτρῳ δρᾶσις, ὑπόκρισις (ὁ ῥόλος τοῦ ὑποκριτοῦ). *histrioni actio saltatori motus...* certus quidam datus est Cic. fin. 3,24. *actio non tragica nec scaenae* Cic. or. 86. *tragici et comici actores* (ὑποκριταὶ παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν) in scaena peragunt (ἀπολ. ὑποδύονται, παίζουσι τοὺς ῥόλους τῶν) reliqui autem artifices suas per orchestram praestant actiones Vittr. 7,2 (πρβλ. τῶν Λατίνων Γραμμ. Varronis de actionibus scaenicis *libri*, de scaenicis actionibus *catalogus*, de actione scaenica). **4.** actiones αἱ νόμιμοι διατυπώσεις ἀγορᾶς καὶ πωλήσεως. Manili actiones (αἱ διατυπώσεις ἀγοραπωλησιῶν κατὰ τοὺς νόμους τοῦ Μανιλίου) Varr. r. 2,5,11 (πρβλ. Cic. de or. 1,246: Manilianas venalium vendendorum leges). **5.** ἡ πράξις, ἡ ἐνέργεια (τῶν ἐχόντων δικαίωμα ἀρχόντων) τοῦ χρηματίζειν (περὶ δημοσίων ὑποθέσεων) πρὸς τὸν δῆμον, τὴν πλῆθύν, τὴν σύγκλητον (ἦτοι de agendo cum populo cum

plebe cum senatu ἢ cum patribus: πρβλ. Paul. F. 50,14. Gell. 13,6,3. Macr. s. 1,16,29) Cic. Rab. perd. 14. leg. 3,42 κ.ἀ. Liv. 2,21,8 κ.ἀ. actiones eius impedire Vell. 2,44,5. nulla consularis actio (οὐδεμία ἄσκησις ὑπατικῆς ἐξουσίας [ἢ καθήκοντος], δηλ. οἱ ὕπατοι δὲν ἔλαβον πρωτοβουλίαν πρὸς λήψιν μέτρων προληπτικῶν) Liv. 4,55,1. *sedition-sae Gracchorum actiones* (ἀνατρεπτικαὶ κινήσεις, αἱ δημοσκοπίαί) Liv. 4,43,6. *Μτφρ.* columnen actionis tuae (παράδειγμα, πρότυπον τῆς δρᾶσεώς σου) Cic. Flacc. 41. Γ) (ἐπὶ δικαστικῆς ἐνεργείας). **1.** δίωξις ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, διαδικασία (ἐνέργεια, πράξις σύμφωνος πρὸς ὠρισμέναν νομικὰς διατυπώσεις), ἀγωγή. Rhet. Her. 1,12,22. Cic. de or. 1, 167. Mur. 22. *ius actionis* (δικαίωμα τοῦ ἐγείρειν δίκην) Q, bis de eadem re ne sit actio Q, multis actiones simul et res peribant (πολλοὶ ἀπώλεσαν τὸ δικαίωμα τοῦ ἐγείρειν δίκην καὶ τὰς ἀξιώσεις τῶν) Liv. 39,18,1. *Φράσεις τυπικαί:* actionem instituere ἢ constituere ἢ intendere (ἐναντίον τινὸς κινῶ, ἐγείρω ἀγωγήν, δίκην) *Ci*, -em dare alicui (δίδω δικαίωμα πρὸς δίκην, παρέχω τὴν πρὸς τοῦτο ἔγκρισιν) *Ci*, *Se rh*. -em habere (ἔχω [παρεσχέθη εἰς ἐμὲ] τὸ δικαίωμα δικαστικῆς διώξεως) Sen. exc. contr. 3,4 (Rhet. Her. ξ.ἀ). Quint. 12,6,1. -em alicui restituere (ἐπιτρέπω, παρέχω τὴν ἀδειαν εἰς τινα νὰ προσφύγῃ εἰς ἄλλους δικαστὰς) Suet. Claud. 14,3. -em omittere *Se Ta*, -em eius rei pos-

tulari (αἰτῶ παρὰ τοῦ στρατηγοῦ [praetor] ἔγκρισιν ἐγέρσεως ἀγωγῆς, δίκης) Cic. Verr. 2,60 (-es exprostulare Cic. epist. 5,10<sup>a</sup>. 2). -em repetere (ἐπαναλαμβάνω [ἀρχίσασαν καὶ διακοπεῖσαν] δίκην) Tac. h. 4,44. Προσδιορισμὸς τῆς actio (τῆς ἀγωγῆς): actio capitis (κεφαλικὴ δίκη) *Ci*, peditumionis (ἐσχάτης προδοσίας, κατὰ τῆς ἀσφαλείας τοῦ κράτους) Cic. Mil. 36 (πρβλ. maiestatis Quint. 5,10,39 ἢ maiestatis laesae Sen. contr. 9,2 = ἔγκλημα καθοσιώσεως, προδοσίας, ἀσεβείας εἰς τὴν πολιτείαν), sepulchri violati (malae tractationis, veneficii, de moribus) *Serh*. — Πρβλ. περὶ τῶν τύπων ἢ διατυπώσεων συμφώνως πρὸς τὰς ὁποίας ἐνήργουν οἱ ἐνάγοντες Varr. l. 7,93. Cic. Caec. 32 κ.ἀ. Mur. 29. Quint 3,6,77 κ.ἀ. Συλλογεῖς τοιούτων νομικῶν τύπων ἢ διατυπώσεων ἦσαν ὁ Cn. Flavius (τῷ 304 π.Χ.) ὁ Hostilius κ.ἀ. Cic. de or. 1,136 (Att. 6,1,8). 245. 2. ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, διαδικασία (συζήτησις ὑποθέσεως), ἣτις ἦτο δυνατόν νὰ διαρκέσῃ πλείονας τῆς μιᾶς ἡμέρας· ὅθεν actio prima (ἡ πρώτη ἐνώπιον τῶν δικαστῶν ἐμφάνισις τοῦ κατηγορουμένου) *Ci*, actio altera (δευτέρα ἡμέρα, συνεδρία τοῦ δικαστηρίου) Cic. Verr. 1,1. Scamander primā actione condemnatus est Cic. Clu. 55 (πρβλ. Font. 40). Verr. 1,156. 5,177. Sall. Iug. 35,9. prima -e et paene cunctis sententiis (παμπληθεῖ) liberata est (ἡ Maesia ἐκ Σεντινίου) Val. Max. 8,3,1. in quinque contra Verrem secundae actionis libris Quint.

11,2,25. -e tertiā Plin. ep. 3,9,19. 3. ὁ ἐν δικαστηρίῳ λόγος, ἀγόρευσις (τοῦ συνηγόρου). Cic. de or. 2,82 κ.ἀ. actio causae (ὑπεράσπισις πρὸ τοῦ δικαστηρίου) Cic. Deiot. 7. *Q*. -es meae (οἱ ἐνώπιον τῶν δικαστῶν [ἐκφωνηθέντες] λόγοι μου) *Ci*, utrimque (= in utramque partem τοῦ κατηγοροῦ καὶ τοῦ υπερασπιστοῦ) habitas legere -es ut Demosthenis (περὶ τοῦ Στεφάνου) et Aeschlinis (κατὰ Κτησιφῶντος) Quint. 10,1,22. Phryñēn non Hyperīdis actione... sed conspectu corporis... putant periculo liberatam esse (ὅτι ἀπηλλάγη τῆς κατηγορίας) Quint. 2,15,9. 10,1,21. 22,5,20. — Κατ' ἐπέκτασιν καὶ οἱ ἐκτὸς τῶν δικαστηρίων λόγοι. M. Tullius (*Cicero*) continuis actionibus aeternas Antonii memoriae inussit notas (ὁ Κικέρων διὰ τῶν συνεχῶν Φιλίππικῶν λόγων τοῦ ἐστιγματίσεν αἰωνίως τὴν μνήμην τοῦ Ἀντωνίου) Vell. 2,64,3 (πρβλ. καὶ Quint. 2,10,10. Plin. ep. 2,19,2).

**Actionicēs**, ae, ā. Ἀκτιονίκης, νικητῆς ἐν τοῖς Ἀκτιακοῖς ἀγῶσιν. *Ἐπιγρ*.

**actiosus** 3 (ago, πρβλ. axitiosus, factiosus), ἐνεργός, ἀσχολός (ἀπασχολημένος), ἐργατικός. Varr. l. 7,66.

**actito** 1 (θαμ. τοῦ ago). 1. ἀγορεύω συχνάκις, συνηγορῶ. multas privatas causas actitavit (διεξήγαγε, υπερέσπισε) Cic. Brut. 246 (Mart. 1,17,1. Plin. ep. 3,5,7. Amm. 28,1,17). causas industrie actitavit (ἐπέδειξε μεγάλην δραστηριότητα ὡς συνηγόρος) Suet. Galb. 3,6. 2. (ἐπὶ

ὑποκριτοῦ) ὑποκρίνομαι, παριστάνω (συχνά). cum *Aeschines* adulescens tragoedias actitavisset Cic. rep. 4,13. **3.** (ἐκ συγχύσεως πρὸς τὸ facit) ποιῶ, πράττω συχνάκις. Tac. ann. 4,21,5. aliquid Macr. s. 1,16, 10. nonnulla Amm. 14,9,8 κ.ά.

**Actium**, ιῖ, οὖ. "Ἀκτιον. **1.** ἀκρωτήριον καὶ πόλις τῆς "Ακαρνανίας παρὰ τὸ στόμιον τοῦ "Αμβρακικοῦ κόλπου ἀπέναντι τῆς Νικοπόλεως (νῦν *Kávo Figalo*). venimus... a.d. VII Actium Cic. ep. 16,9,1 (16,6,2). Att. 5,9,1. *Me Su Pl Pl* κ.ά. **2.** ὄρμος (ἀγκυροβόλιον) τῆς Κερκύρας Cic. Att. 7,2,3. **Actius** **3** "Ἀκτιος, τοῦ "Ἀκτίου (ἀρ. 1). aequora (rostra, monumenta Phoebus) *Pr*, litora (bella, Apollo) *V*, pugna *H*, templa *Si*, agon *Su*. frg. — Οὖσ. **Actius**, ιῖ, ἄ. "Ἀκτιος, κομφοῶς *Suet. Tib.* 47,1. Πλθ.: **Actia**, ὄrum, οὖ. τὰ "Ἀκτια = ludi (quinquennales Actii) ἢ apud Actium, τελούμενοι πρὸς τιμὴν τοῦ "Ἀκτίου "Απόλλωνος (πρβλ. *Verg. A* 3,280) *Suet. Aug.* 18,3. **Actiacus** **3** "Ἀκτιακὸς τοῦ "Ἀκρωτηρίου "Ἀκτίου. mare *Pr*, fretum *Μl*, litus *Fl*, orae (v.l. undae) *Ovid. ep. Sapph.* 185. Apollo *O*, carina *Iu*, sinūs *Petr.* 121v. 115. Apollo (frondes ἢ ἱερὰ τοῦ "Απόλλ. δάφνη) *O*, bellum *L*, proelium *Pl*, Mars (ἢ παρὰ τὸ "Ἀκτιον ναυμαχία) *Pl*, victoria *Su*, legiones (αἱ λαβοῦσαι μέρος εἰς τὴν ναυμαχίαν τοῦ "Ἀκτίου λεγεῶνες) *Tac. ann.* 1,42,5. triumphus (τοῦ Αὐγούστου παρὰ τὸ "Ἀκτιον [31 π.Χ.]) *Su*, certamen ad exemplar Actiacae religionis decre-

tum (ἀγὼν ψηφισθεὶς εἰς ὁμοιότητα τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς ναυμαχίας τοῦ "Ἀκτίου" πρβλ. ἰσολύμπιος καὶ *Serv.* εἰς *Aen.* 3,274) *Tac. ann.* 15, 23,3 (πρβλ. ἀγὼν ἰσάκτιος "Επιγρ.). **Actiaticus** **3** = Actiacus. litus *Io*. **Actias**, adis, θ. "Ἀκτιάς. Cleopātra (ἢ παρὰ τὸ "Ἀκτιον ἡττηθεῖσα Κλεοπ.) *Stat. s.* 3,2,120.

**actiuncula**, ae, θ. (ὑπκρ. actio) μικρὰ (βραχεῖα) ἀγόρευσις (πρὸ τῶν δικαστῶν). actiunculas retractare (διεξέρχομαι αὐτὴς πρὸς βελτίωσιν) *Plin. ep.* 9,15,2. ἄ.λ.

**Actius**, ιῖ, ἄ., ἰ. Actium.

**activus** **3** (ago). **1.** ἐναργής, ἐνεργητικός, ὃ ἐν τῇ πράξει συγκείμενος, πρακτικός. philosophia (ἢ πρακτικὴ φιλοσοφία τ.ἔ. quae est de vita et moribus [Cic. *Tusc.* 3,8], ἢ ἠθικὴ [ethicē, ethica, moralis, civilis]) ἀντίθ. contemplativa θεωρητικὴ τ.ἔ. quae spectat simulque agit) *Sen. ep.* 95,10. pars (ἢ thesis [«θέσις»] δηλ. τὸ τῆς ὁητορικῆς θέμα, ὃ διακρίνεται εἰς partem activam καὶ partem spectativam) καὶ ars (ἢ πρακτικὴ τέχνη, καὶ συνών. administrativa, ἀντίθ. intellectu contenta) *Quint.* 2,18,5. 3,5,11. **2.** t.t. α) γραμμ. ἐνεργητικός (Gramm. Lat.) verba (ἀντ. passiva) *Isid. orig.* 1, 9,7. β) γεν. ὃ πράττων, ὃ ἐνεργῶν. poēmatos (τοῦ ποιήματος) genera ...vel imitativum quod Graeci dramaticon vel mimeticon activum *Gr. L.*

**1. Actor**, oris, ἄ. (αἰτ. -ora) "Ἀκτωρ. **1.** υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος ἕξ "Ολοῦντος τῆς Λοκρίδος, πατὴρ τοῦ

Ἀργοναύτου Μενoitίου, πατρὸς τοῦ Πατρόκλου. Ovid. m. 13,273. **2.** Αὐροῦγκός τις Verg. A 12,93. 96. Iuv. 2,100. **3.** ὁπαδὸς τοῦ Αἰνείου Verg. A 9,498 κ.ά. **4.** φύλαξ τῆς Ἀντιγόνης Stat. Th. 11,357. **Actoridēs**, ae (αἰτ. -em κ. -ēn), ἄ. Ἀκτορίδης α) ὁ Μενoitίος, υἱὸς τοῦ Ἀκτορος Ovid. f. 2,39. Val. Fl. 1,407. β) ὁ Πάτροκλος (Actoris nepos) Ovid. m. 13,273. ars 1,743. **5.** ὁ πατὴρ τοῦ Εὐρύτου (ἰ. κατωτ. Actoridae) Ovid. m. 5,79. Πληθ. **Actoridae**, ārum, ἄ. Ἀκτορίδαι, ἄλλως Μολιονίδαι (Ὁμήρ. B 611), δίδυμοι ἄδελφοί (παres O) ὁ Εὐρύτος (ὁπαδὸς τοῦ Φινέως ἀντίπαλος τοῦ Περσέως Ovid. m. ἔ.ά.) καὶ ὁ Κτέατος, ὀνομαστοὶ ἄρματοδρόμοι, τέκνα τοῦ Ἀκτορος (= τοῦ Ποσειδῶνος ἐν τῇ γῇ) καὶ τῆς Μολιόνης. Ovid. m. 8,308.

**2. āctor**, ōris, ἄ. (ago). A) κυρ. ἐλατῆρ βοσκημάτων, βουκόλος, ποιμήν. pecoris Melanthius actor (ὁ βουκόλος [τοῦ Ὀδυσσεώς] Μελ.) Ovid. ep. 1,95. Tiryntius actor pecoris (ὁ Ἡρακλῆς) \*Ovid. f. 1,547 (Heins.). ΣΗΜ. : actor = funditor ὁ περιστρέφων ἱμάτια σφενδόνης, σφενδονήτης. flexae Baleāricus actor habenaе (ὁ B. [τῶν νήσων Βαlearίδων, Majorca κ. Minorca δεινὸς] σφενδονήτης) Stat. Ach. 2,419. B) μυτρ. : **1.** ὁ ποιῶν (πράττων) τι, ὁ ἐκτελεστής. *Phoenicem* oratorem verborum actoremque rerum Cic. de or. 3,57 (πρβλ. μύθων τε ὀητῆρ' ἔμεναι προηκτῆρ' αὐτῶν ἔργων Ἰλ. 9,438). Sest. 61. *Atticum* in omni procuratione rei publicae actorem

auctoremque habebant Nep. Att. 3,2 (πρβλ. auctor = agens παρὰ Caes. cīv. 1,26,4 illo auctore atque agente [τῇ συμβουλῇ καὶ τῇ ἐνεργῶ συνεργασίᾳ ἐκείνου. Παρὰ Καίσαρι δὲν ἀπαντᾷ ἢ λ. actor). **2.** ὁ ὑποκριτῆς θεάτρου (πρβλ. a poeta fabula fit, non agitur, ab actore agitur non fit Varr. l. 6,77) Plaut. Bacch. 213. Ter. Haut. 12. Phorn. 10. 33. Acc. did. 14. *actor* secundarum aut tertiarum partium...primarum (δευτεραγωνιστῆς ἢ τριταγωνιστῆς...πρωταγωνιστῆς) Cic. div. in Caec. 48. de or. 1,118. actor alienae personae (ὁ ὑποδνόμενος [ὁ παριστάων] πρόσωπον ξένον) Ci, Aristodēmus, tragicus item actor Cic. rep. 4,13. *Livius* (sc. Andronīcus) suorum carminum actor Liv. 7,2,8 (24,24,2 πρβλ. Vitr. 5,7,2 ἀνωτ. s.v. actio B 3). actores Atellanarum Liv. 7,2,12. quibus (sc. divitiis peregrinis) oblitus actor (ὁ μὲ ξένα πλούτη [μὲ πλουσίας ἀμφιέσεις] κατάφορτος [περιβεβλημένος] ὑποκριτῆς) Hor. ep. 2,1,204 κ.ά. **3.** ὁ ἀπαγγέλλων (ὁ ἐκφωνῶν) λόγον, λόγους = orator. Cic. de or. 3,213. Hor. ars 369. Tac. dial. 26. Quint. 1,10,35 κ.ά. — Ἐπίθ. : fortis (vehemens, non invenustus) Ci, violentus actor et concitatus ([ὁ Κάλβος] ἦτο ὀήτωρ μεγάλης σφοδρότητος καὶ παραφορᾶς) Sen. contr. 7,4,6 (actor vehemens Q). **4.** actor ὁ ἀναλαμβάνων δίκην δημοσίαν (ποινικὴν) μετὰ τῆς γεν. causae Ci ἢ causarum Ci Q ἢ καὶ ἀπολύτως, ἐπ. καὶ αὐτὸς ὁ ἐνάγων, ὁ διώκων (ἀντίθ. reus). consultus iu-

ris et -or causarum mediocris (νομομαθῆς καὶ δικηγόρος μέτριος) Hor. ars 369. *Sicilia* harum rerum -em delegit Cic. div. in Caec. 19 κ.ά. 5. ἐπίτροπος (δ' ἐπ' ὀνόματι ἄλλου ἐνεργῶν). α) (δοῦλος ἢ ἀπελεύθερος) οἰκονόμος, φροντιστὴς τῶν πραγμάτων τοῦ κυρίου, ἀγροκόμος, διαχειριστής, ἐπιστάτης = villicus (Paul. - F. 57). Col. 1,7,7. 12,3,6. Plin. ep. 3,19,2. β) ὁ τοῦ αὐτοκράτορος ἢ τοῦ δημοσίου διαχειριστὴς (ἐπίτροπος τοῦ δημοσίου ταμείου, ταμίας) = procurator, publicus actor. Tac. ann. 2, 30,3. Plin. pan. 36. \*Suet. Dom. 11,2 (auctorem *codd.*).

**Actōrius** (κατὰ τὸ Fictōrius), ἱστορικὸς συγγραφεύς. M. Actorius Naso Suet. Iul. 9,3. 52,1.

**actuālis**, e (actus), ἐνεργητικός, ἐνεργός, πρακτικός = actīvus. virtutes (αἱ πρακτικαὶ ἀρεταί) Macr. somn. 2,17,5. *philosophia* Isid. or. 2,24,16. *nomina* (ἐκφράζοντα ἐνέργειαν) αὐτ. 1,7,23.

**actuāria**, ī, actuarius.

**actuāriola**, ae, θ. (ὕπκρ. τοῦ actuarīa), ἑπακτρίς, πλοιάριον κωπήρες ἑλαφρόν. Cic. Att. 10,11,4. 16, 6,1. -olae decemscalmae (δεκάσκαλμοι, ἔχονσαι δέκα σκαλοῦς [κν. σκαλοῦς], δεκάκωποι) Cic. Att. 16,3,6.

1. **actuārius** 3 (actus = ἔλασις, κίνησις, ὥθησις), εὐάγητος (ταχέως κινούμενος Non. 534). navigia Caes. civ. 1,27,6. (b. Alex. 9,4). Sall. h. 2,90. navis, naves Sis. h. 39. Caes. g. 5,1,3. civ. 1,34,2. 3,102,5. b. Alex. 44,3. Liv. 21,28,9 κ.ά. Isid. or. 19,1,24. naviculae b. Alex. 45,1.

— Περὶ διαφορῶν εἰδῶν πλοιαρίων ἰδ. Gell. 10,25,5: lembi, oriae, lenunculi, actuarīae, quas Graeci ἰστιοκώπους vocant vel ἐπακτρίδας (ἰ. λ.λ.). Παραλείπεται ἡ λ. navis' **actuāriae**, ārum, θ. ἑλαφρὰ καὶ κωπήρες πλοῖα. Cic. Att. 5,9,1.

**actuārius**, īī, ā. (sc. scriba). 1. γραφεύς, ταχυγράφος, στενογράφος. Sen. ep. 33,9. Suet. Iul. 55,6. 2. γραμματεὺς (κατασιχογράφος) Petr. 53,1. — Ἰδίᾳ δὲ ἐν τῷ στρατῷ α) εἰδος (ὕπ)αξιωματικοῦ ἐπὶ τῶν προμηθειῶν. Eutr. 9,9. Amm. 20,5,9. 25, 10,7. β) actuarius sarcinalium principis iumentorum. Amm. 15,5,3.

**actum**, ī, οὐ. (ago), συνήθως κατὰ πληθ. ācta, ōrum (ἰδ. 2. ācta) προῖς. \*Cic. fin. 3,58. Phil. 1,18. pater... inscius acti \*Ov. ep. 8,33. cum vos iam paenitet acti (τῆς κακῆς προῖς) Val. Fl. 5,674. cui aliquid acti est (= qui aliquid profecit προέκοψε) Sen. dial. 7,17,4 (πρβλ. καὶ multum acti *Se rh Q.* quid acti *Q Ce*).

**Actumērus**, ī. Catumerus.

**actuōsē**, ἐπίορ. (actuosus), περιπαθῶς, μετὰ πάθους (σφοδρότητος). non actuose (ἀντ. leniter, remisse) Cic. de or. 3,102 (ἐπὶ ὑποκριτοῦ). **ἀ.λ.**

**actuōsus** 3 μς (actu-s κίνησις τοῦ σώματος *PF*), πλήρης δραστηριότητος, πλήρης δράσεως (πλήρης κινήσεως καὶ ζωῆς). virtus actiosa ('ἀρετὴ πρακτικὴ' Διογ. Λαερτ. 7,92) Cic. nat. d. 1,110 (πρβλ. καὶ Cic. off. 1,19: virtutis laus omnis in actione consistit). sunt... quasi actuosae partes duae... alteram

Graeci appellant 'θέσιν' alteram... 'αὔξησιν' (ὑπάρχουσιν ἐν τῷ καλῷ ῥητορικῷ λόγῳ) δύο ἀσχοῦντα τρόπον τινὰ ἰσχυροτέραν ἐπιδρασιν μέρη, ὃ τὸ μὲν οἱ Ἕλλ. καλοῦσι 'θέσιν' τὸ δὲ 'αὔξησιν') Cic. or. 125' ὅθεν animus eo mobilior et actuosior quo vehementior est (ἡ ψυχὴ ἡμῶν εἶναι τόσῳ εὐκίνητοτέρα καὶ δραστηριωτέρα ὅσῳ προθυμωτέρα) Sen. ep. 39,3. actiosa vita (= operosa, βίος ἐν διαρκεί δράσει, ἡ τοῦ βίου συνεχὲς δραστηριότης) Sen. dial. 9,4,8 (πρὸβλ. Cic. Cato 26: se-nectus non modo languida atque iners non est, verum etiam est operosa et semper agens aliquid et moliens πρὸβλ. Tusc. 1, 66 τέλ.: animus [ἡ ψυχὴ] qui viget omnia movet et praeditus est motu sempiterno).

1. **actus**, μτχ. ἰ. ago.

2. **actus**, ūs, ā. (ago). 1. κυρ. α) ἔλασις (κίνησις. pecudum, ferarum). levi admonitu, non actu inflectit illam feram (διὰ μικρᾶς καλούσης φωνῆς [διὰ κραξίματος] οὐχὶ δι' ἐλάσεως διευθύνει, ὁδηγεῖ τὸν ἐλέφαντα [ὅπου θέλει]) Cic. rep. 2, 67. mellis cunctantior actus (βραδυτέρα ἡ κίνησις τοῦ μέλιτος) Lucr. 3,192. fertur in abruptum magno mons [= saxum] improbus actu (παμμεγέθης πέτρος μετὰ μεγάλης ὀρμῆς [φορᾶς] κατακρημνίζεται εἰς τὴν ἄβυσσον) Verg. A 12,687. violentus spiritus actus (βίαιος ἄνεμος) Luc. 9,471. pocula quae facili vilis rota finxerat actu (ποτήρια ἃ ἔπλασε διὰ ταχείας κινήσεως, εὐτελῆς [κερα-

μουργικὸς] τροχός, ποτήρια ἄτεχνα) Petr. 135,8 v. 5. spectabilis -u (ἱππος ἀξιопαρατήρητος διὰ τὸ βῆμα, τὸ βάδιμά του) Ovid. hal. 72. β) τὸ δικαίωμα διελεύσεως (κτηνῶν φορηγῶν ἢ ἀμάξης) διὰ ξένου ἀγροῦ, (δουλεία ἀγροτικῇ) Cic. Caec. 74. γ) μέτρον ἀγροῦ (ἰδ. ἐρμην. τῆς λ. παρὰ Plin. 18,9) τριπλοῦν: actus minimus = ἐμβαδὸν 4 ὄμ. ποδ. πλατ. τους × 120 π. μήκους. actus quadratus = ἐμβ. 120 π. πλατ. × 120 π. μήκους (Varr. l. 5,34. r. 1,10,2. Col. 5,1,4) = acna [ἰ.λ.] Varr. r. 5,1,5. actus duplicatus = 120 π. πλατ. × 240 π. μήκ. Varr. r. 5,1,5. = iugerum [ἰ.λ.] Plin. 18,9. Κατ' ἐπέκτασιν: (ἐπὶ μελισσῶν) circa singulos actus (πέριξ ἐκάστης σειρᾶς [τῶν κυττάρων τ.ἔ. τῶν κυψελῶν τῆς κηρήθρας διὰ τὴν κυκλοφορίαν τῶν μελισσῶν]) Plin. 11,22. δ) ἐπὶ σειρᾶς ἀριθμῶν. Varr. l. 9,86. 87. 2. *Μτφορ.* α) ἡ κίνησις τῶν ὑποκριτῶν, τοῦ ῥήτορος. sine imitandum carminum actu (ἄνευ μιμικῆς πρὸς ἔκφρασιν τῆς ἐννοίας τῶν στίχων) L, res duas in omni actu spectet orator Q, actus histrionum Q, in tragico quodam actu (ἐν παραστάσει τινὶ τραγωδίας) Suet. Nero 24,1. *Μτμ.*: ὁ λόγος αὐτός. Quint. 6,3,43. β) τὰ μέρη σκηνικοῦ ἔργου, αἱ πράξεις. primo actu placeo Ter. Hec. 39. neve minor neu sit quinto productior actu fabula (ἡ τραγωδία δὲν πρέπει νὰ ἔχη οὔτε ὀλιγοτέρας οὔτε περισσοτέρας τῶν πέντε πράξεων) Hor. ars 189. non solum unum actum sed totam fabulam

confecissem) Cic. Phil. 2,34. in extremo -u corruisse (ἰδ. θεατρ. ὑποκριτῆς) ἀπέτυχεν ἐν τῇ τελευταίᾳ πράξει) Cic. Cato 64. extremum actum negligere (ἰδ. ἀδέξιος, ὁ ἄτεχνος ποιητῆς) παραμελεῖ [δὲν προσέχει] τὴν τελευταίαν πράξιν) Cic. Cato 5. γ) *μιτρο*. μέρος τοῦ βίου κ.τ.τ.: primum illum actum (τὰ πρῶτα ἐκείνα βήματα) istius vitae (τῆς ζωῆς σου αὐτῆς) praetermittam *Ci*, extremus actus aetatis Cic. Cato 5. δ) πᾶσα πράξις ἡ ἔργον κ.τ.τ. tui actūs (αἱ πράξεις σου) Plin. pan. 45,6. vetitos actūs (τὰς ἀπαγορευτικὰς πράξεις) Pers. 5,99. senatus ad speculandos actūs Hannibalis (πρὸς κατασκόπευσιν) Iust. 31,2 (ad explorandos eius actūs Amm. 17,9,7). ε) δραστηριότης, δρᾶσις κ.τ.τ. usque ad ultimum vitae finem in actuerimus (θὰ εἴμεθα ἐν [πλήρει] δράσει) Sen. dial. 8,1,4. praecepta vestra (τῶν Στωικῶν) ...imperant in actu mori (ἐπιβάλλουσι νὰ ἀποθνήσκομεν ἐν δράσει) Sen. ep. 8,1. ad pristinum actum reverti (ἀναλαμβάνω τὰ παλαιὰ μου καθήκοντα, ἐπανέρχομαι εἰς τὴν παλαιάν μου ὑπερησσίαν) Plin. ep. 10,37. ζ) τρόπος τοῦ χειρίζεσθαι τι. actum, quem debuisti... secutus es (ἡκολούθησας τὴν ὁρθὴν ἢν ὤφειλες ὁδόν, ὁρθῶς ἐπολιτεύθης [ἐστάθμισας τὴν διαγωγὴν σου]) Plin. Trai. 10,98,1.

→ ἀφαίρ. πλθ. actibus Quint. 11, 1,47.

**actūtum**, ἐπίρρ. (τῆς δημῶδους γλώσσης) (κυρίως οὐδέτερον πεπηγὸς τοῦ ἐπιθ. \*actūtus, ὃ ἐκ τοῦ

actus = celeritas [ὥσπερ astūtus ἐκ τοῦ astus, cinctūtus ἐκ τοῦ cinctus, statūtus ἐκ τοῦ status προβλ. καὶ artūtus, vetūtus]). Ἀπαντᾷ παρὰ τοῖς τραγικοῖς (Naev. trag. 22. Acc. trag. 508) τοῖς Κωμικοῖς (ἰδίᾳ παρὰ τῷ Πλαύτῳ), σπανιῶτ. παρὰ τοῖς πεζοῖς (ἄπαξ παρὰ Κικέρ. [\*Phil. 12,26] Λιβίῳ [29,14,5], Κοῖντιλιανῷ [4,3, 13] καὶ πεντάκις παρὰ τῷ Ἀρχαΐζοντι Ἀπουληίῳ), παραχρῆμα (ἀμέσως), διὰ τάχους, ταχέως, τὴν ταχίστην, εὐθέως, εὐθύς, ὡς τάχος, ὅτι ἡ ὅσον τάχος, αὐτίκα = cito, confestim, celeriter, ilico, propere, extemplo· τίθεται συνήθως μετὰ δημάτων κινήσεως σημαντικῶν ἀλλὰ καὶ ἄλλων ἢ συνήθως μετὰ προστακτικῆς. ite actutum in frondiferos locos Naev. trag. 5. δ. Acc. trag. 5. δ. Plaut. Capt. 950. Ter. Phorm. 852. abire *P*, advenire (congregi) *Te*, eloquere (προβλ. ἑλλ. φράζ' ἀνύσας, ἴθι δὴ λέξον) *P* κ.δ. aperite aliquis (ὃ ἐν. ἀριθμ. κατὰ σύνεσιν) actutum ostium (δεῦρό τις ἀνοίγτω τὴν θύραν) Ter. Ad. 634 (i. aliquis). actutum nosces *P*, tum cetera reddet -um pius Aeneas Verg. A. 9,252 (μόνον ἐνταῦθα). quem quidem ego -um cogam Ovid. m. 3,557. dabunt -um mihi poenas Apul. m. 5,24 κ.δ. Sen. Phaedr. 624 (μόνον ἐνταῦθα).

**acqua**, i. aqua.

**Acuca**, ae, θ. πόλις τῆς Ἰταλίας εἰς τὰ περὶχωρα τῆς Luceria, ἄλλοθεν οὐκ ἔγνωστί. Liv. 24,20,8. α. λ.

**Acug** (Achug), κωμόπολις μετὰ τὴν Σύνην καὶ Μερόης πρὸς Δ. τοῦ Νεῖλου Plin. 6,180. Ἰδ. Agugo.

**acula** (aquula, aquola, ὑπκρ. τοῦ aqua), ὑδάτιον, ὀλίγον τι ὕδωρ, μικρὰ ποσότης ὕδατος. Plaut. Curc. 160. Cist. 580. — ῥύαξ τερπνός (δ' Ἰλισσός) Cic. de or. 1,28. *Μτφρ.* (ἐκ μεταφ. ἀπὸ τῶν νηχομένων). illuc (sc. ad Aristotelem) ubi non seclusa aliqua acula (δυσάκιον μικρὸν) teneatur (κατ' ἀντίθ. πρὸς τὸ univsum flumen) Cic. de or. 2,162.

**aculeātus** 3 (aculeus) κεντρώδης, κεντρωτός. 1. γεν. α) ἐπὶ ἐντόμων κ. ζώων· ἔγκεντρος, κεντρωτός, κεντρώδης, κεντροφόρος (φέρων ἢ ἔχων κέντρον) Plin. 10,91. 20,247. β) ἐπὶ φυτῶν, καρπῶν, φλοιῶν καὶ φύλλων· ἀκανθώδης, ἐχινώδης. folium (baca, cortex, rami, gramen) Pl., Col. 6,3,7. *Τροπ.* : Cels. 8,4 p. 235 ext. 8,10,7 p. 350. Ὅθεν ictūs aculeatī (τὰ διὰ κέντρον δῆγματα τῶν ἐντόμων [aculeata animalia Plin. 20,247], ὄφεων [Plin. 22,79], σφηκῶν [Plin. 20,247] πρβλ. κ. Cic. Tusc. 2,52. fin. 5,42. Phaedr. app. 28. Plin. 11,60. 74 κ.ἀ.). 2. *Μτφρ.* α) δηκτικός (πειρακτικός), κερτόμιος, κεντῶν, νύττων. Plaut. Bacch. 62. litterae (δηκτική, μικρὰ ἐπιστολή) Cic. Att. 14,18,1. β) ἀκανθώδης (εἰς δυσχέρειαν ἐμβάλλων), λεπτολόγος (= acutulus, ἰ.λ.). sophismata (λεπτολόγα σοφίσματα [τοῦ Στίλπωνος καὶ ἄλλων]) Cic. ac. 2,75. (v.l. acu enucleata, πρβλ. Cic. fr. or. pro Aem. Scauro 20: neque acu quaedam enucleata [λεπτολόγα] argumenta conquiram [Ἰδὲ Otto, Sprichw. 1. acus 4]).

**Acūleo**, ὄνις, ἄ. Ἄκ., ἐπων. τῶν

οἰκογενειῶν τῶν Furii καὶ Viselii. 1. C. Furius Aculeo, ταμίης τοῦ Λ. Σικιπίωνος τοῦ Ἀσιατικοῦ κατὰ τὸν ἐναντίον τοῦ Ἀντιόχου πόλεμον Liv. 38,55,5. 2. C. (Furius) Aculeo, ἱππεὺς ῥωμαῖος, δεξύτατος τὸν νοῦν καὶ τοῦ δικαίου ἐμπειρότατος, σύζυγος τῆς πρὸς μητρὸς θείας τοῦ Κικέρωρος. Cic. de or. 1,191. 2,2 καὶ 262. Brut. 264.

**aculeus**, ἰ, ἄ. (ἐξ ἑνὸς ὑπκρ. \*aculus ὃ ἐκ τοῦ 1. acus = βελόνη). 1. κυρ. κέντρον (κεντρίον, *κεντρί*), ἔγκεντρίς, ἄκανθα, βελόνη (ἐντόμων, ἰχθύων). 1. *εἰδ.* apis Cic. Tusc. 2, 52. *Se Co* Plin. 11,52. 60. neparum (σκορπίων) *Ci.* plani piscis (λ.λ. pastināca = ἡ τρυγών, σέλαχος [κν. σελάχι] Cels. 6,9 p. 247 (πρβλ. Plin. 9,155). pennae (*codd.*, τοῦ πτερυγίου τοῦ δελφίνος) Plin. 9,25. echini (ἄκανθαί τοῦ ἐχίνου) Plin. 9,100. araneus spinæ in dorso aculeo noxiæ (aran. = *Trachinus draco* L., κεντρίζων διὰ θαλάσιον κέντρον) Plin. 9,155 (32,145). scorpionis Plin. 11,163. draco... aculeos in branchiis habet (δ dr. marinus [κν. ἡ δράκαινα] φέρει κατὰ [τὴν ῥάχιν καὶ] τὸ βραγχιακὸν ἐπικάλυμμα ἀκάνθας) Plin. 32, 148. 2. *γενικῶς*, πᾶν εἰς δεῦ καταλήγον (ἐν ζώοις, φυτοῖς, σιδηροῖς ὀργάνοις κ.τ.τ.), ἄκανθα κ.τ.τ. *gallina*... etiam cum incubat calcis aculeis ova perfringit (διὰ τοῦ ἄκρου τῶν ὀνύχων τῶν ποδῶν της) Col. 8,2,8. hystrici longiores aculei (ὁ ὕστριξ [καταχρηστικῶς λεγόμενος ἀκανθόχοιρος] μακροτέρας, δεξυλήκτους ἀκάνθας ἔχει) Plin. 8,125. irenacei acu-

lei (αἱ ἀκανθαί [spinae] τοῦ ἀκανθοχοίρου [κν. σκαντζοχοίρου]) Plin. 8, 133. 135 (a.l. eri-, heri-). Πρβλ. ἐπ. Plin. 9,54. 128. 130. 132. arduorum (τῶν ἀκανθοφόρων κυναρῶν [κν. ἀγκυναρῶν]) Plin. 20,262 κ.ἀ. sagittae (ἀκίς, ἄρδης τοξεύματος, αἰχμὴ βέλους ἢ δῦστοῦ) Liv. 38,21,10. Iust. 9,2,13. stuppā... pectitur ferreis aculeis \*Plin. 19,17 (aenis *codd.*). scorpio... appellatur quoniam aculeum habet desuper erectum Amm. 23,4,7. Πρβλ. tabulam configunt aculeis (sc. acutis clavis). Col. r. 7,3,5. II. *μιφρ.* (ἐκ τοῦ κέντρον τῶν μελισσῶν) 1. ἐπὶ λόγου προξενούντος βαθεῖαν ἐντύπωσιν εἰς τοὺς ἀκροατάς. ut in eorum mentibus qui audissent quasi aculeos quosdam relinqueret *Pericles* (ὥστε τοῖς ἀκροωμένοις νὰ ἐγκαταλείπη τὸ κέντρον) πρβλ. Εὐπ. [π. Schol. Ἀριστοφ. Ἀχαρν. 529 καὶ 504]) Cic. de or. 3,138 (Brut. 38. Plin. ep. 1,20, 18, πρβλ. κ. Quint. 10,1,82). oratio (*philosophorum*) neque nervos neque aculeos oratorios ac forenses ('κέντρον' ῥητορικὸν καὶ δικανικὸν) habet (τ.ῆ. ὁ φιλ. προτιμᾷ μᾶλλον νὰ διδάσκη [docere] ἢ νὰ παρορμᾷ [incitare animos]) Cic. or. 62 (de or. 2, 64. Liv. 45,37,11. Sen. dial. 9,1, 12). *Τροπ.* : (ἐκ μεταφ. ἀπὸ τῆς μελίσεως) : mortuus est (sc. testis) aculeo iam emissio ac dicto testimonio Cic. Flacc. 41 κ.ἀ. gloriantur... Romani te (sc. Hannibalem), ad unum modo ictum (διὰ μίαν μόνον προσβολήν) vigentem, velut aculeo emissio (πρβλ. ἐπὶ μελίσεως

Plin. ἔ.ἀ. 11,60) torpere. Liv. 23, 42,5 (Curt. 4,14,13). 2. aculeus = νύσσον ἄλγος (πρβλ. νεοελλ. *καρφί*), ὅπερ κεντεῖ τὴν ψυχὴν. iam dudum meum ille pectus pungit aculeus Plaut. Trin. 1000. domesticarum sollicitudinum aculeos... et scrupulos occultabo (τὰς δυσαρέστους φροντίδας [*σκοτούρες*] τοῦ οἴκου καὶ τὰς μερίμνας [περισπασμούς]...) Cic. Att. 1,18,2. *Stoici* pungunt quasi aculeis interrogantiunculis angustis (οἱ Στ. κεντοῦσιν ὅσει διὰ κέντρων μὲ ἐρωτημάτια [ἐπιχειρήματα] στενά, βραχέα = concisis) Cic. fin. 4,7. fuerunt nonnulli aculei in Caesarem (ἐξετοξεύθησαν σκωπτικὰ βέλη κατὰ τοῦ Κ.) Cic. ad Q. fr. 2,1,1. aculei iudicii mei (τὰ κέντρα τῆς τοῦ καλοῦ κρίσεώς μου, ἡ δυνατότης μιᾶς ὀρθῆς κρίσεως) Plin. ep. 3,15,3.

**aculos**, ἱ, θ. ὁ (ἡ) ἄκυλος (πρβλ. Ὅμ. κ 242), ὁ ἐδώδιμος καρπὸς τῆς πρίνου (κν. βελανίδι) ἢ τῆς ἀρίας = ilicis glans. Plin. 16,19. *ἀλ.*

**Acumē**, ἰ. Acme.

**acūmen**, inis, οὐ. (acuō). 1. ἀκίς, ἄκωκῆ, κέντρον, ἄκρον, αἰχμὴ κ.τ.τ. stili (τὸ ἄκρον τοῦ στίλου, τῆς γραφίδος) *Ci.* conī (ἡ κορυφὴ τοῦ κώνου) Lucr. 4,431. rostri (τοῦ ῥάμφους) *Pl.* sine acumine rostrum (τὸ ἀμβλὺ [τοῦ κύκνου] ῥάμφος) Ovid. m. 2,376. caudae (τοῦ Σκορπίου, σκορπίου) Cic. Arat. 430. Ovid. f. 4,163. Nepae καὶ Nepai Cic. ἔ.ἀ. 183. 278. montis (collis) ἄκρον ἢ κορυφὴ ὄρους, λόφου, ἢ ἀκρολοφία) *O.* lignum sine acumine (κοντὸς τῆς λόγχης ἀφαιρεθείσης τῆς αἰχμῆς) *O.*

pormae (τὸ ἄκρον, ἡ κορυφή τοῦ γνώμονος, τῆς γωνίας τοῦ ὙἈλφα [τοῦ ἀλφαδείου]) Vit. 3,5,14. nasi primoris acumen tenue Lucr. 6,1193 (= δὲν καὶ λεπτὸν ἀκρορρόνιον [ὥς φαίνεται ὀλίγον πρὸ τοῦ θανάτου] πρβλ. nares acutae [δῆξα δὲ] τοῦ Celsus [2,6 p. 36] καὶ nares compressae [λελεπτυσμέναι] τοῦ Λουκρητίου [ἔ.ἀν.] ἄπερ ἦσαν τῶν ἐπιθανάτιων σημείων) Lucr. ἔ.ἀ. (ἰ. καὶ collabor). auspicia ex acuminibus (οἰωνισμοὶ ἐκ τῶν αἰχμῶν τῶν δοράτων σπινθηρίζουσῶν ἐν ὥρᾳ θυέλλης) Cic. nat. 2,9 (τοῦτο ἦτο ἄριστος οἰωνὸς τῆς νίκης· πρβλ. Ἰεζεκ. 1,7 καὶ σπινθήρες ὥς ἑξαστράπτων χαλκός). acumina digitorum (τὰ ἄκρα τῶν δακτύλων [τοῦ ποδός]) Ovid. m. 11,72. — *Προμδ.*: contra acumina calcitrare Amm. 18,5,1. contra stimulum calcare (= πρὸς κέντρα λακτίζειν [Ζηνόβ. 5,70. Αἰσχ. Ἀγαμ. 1624. Πίνδ. Πυθ. Β 95. Εὐριπ. Βάκχ. 795. ΚΑ. Πραξ. 9,5. 26,14] τ.ἔ. rei contrariae resistere [Charis. p. 276,24 K. Diom. p. 462,27 K]). *Μιφρ.*: δξύτης (διαύγεια νοῦ). ingenii ἢ ingeniorum (δξύτης νοῦ, δξύνοια, εὐφυΐα, λεπτότης πνεύματος, διορατικότης) *Ci.* ubi est acumen tuum? (ποῦ εἶναι τὸ διορατικόν σου πνεῦμα;) Cic. Tusc. 1,12 (πρβλ. acumen ingenii Nep. Alc. 11,3). serus graecis admovit acumina (= acumen ingenii, acutum ingenium) chartis (τ.ἔ. litteris, libris, scriptis = βραδεῖς [βραδέως] οἱ Ῥωμαῖοι ἐπέστησαν τὸν νοῦν, τὴν λεπτότητα τοῦ πνεύματός των, εἰς τὰ

ἐλληνικὰ συγγράμματα, εἰς τοὺς Ἑλληνικὰς συγγραφεῖς) Hor. ep. 2,1,161. Empedocles an Stertinius deliret acumen? ([ἀν] ὁ Ἑμπεδοκλῆς [εὐρίσκεται ἐν πλάνῃ, παραληρηῇ] ἢ τὸ Στερτίνειον λεπτὸν πνεῦμα [ἡ θεωρία τοῦ στωικοῦ Στερτίνιου;]) Hor. ep. 1,12,20. iudicis argutum quae non formidat acumen (ἡ τις [ποίησις] δὲν φοβεῖται τὴν δξύδερκειαν, τὴν δξύνοϊαν τοῦ κριτοῦ [τὴν αὐστηρὰν κριτικὴν]) Hor. ars 364. acumen ἢ acumina dialecticorum (αἱ ὁ διαλεκτικαὶ κιγκλίδες, ἡ λεπτολογία τῆς διαλεκτικῆς, δξύνοια [εὐστροφία] τῶν διαλεκτ. ἐν ταῖς συζητήσεσι, τὰ βαθέα τῶν διαλεκτ. νοήματα) Cic. de or. 1,128. or. 2,158. verbi aut sententiae acumen (τὸ δξύ τῆς σκέψεως, τῆς ἐκφράσεως) Cic. de or. 2, 244. interpretatio nominis habet acumen (ἡ ἐξηγήσις τῆς σημασίας, [ἡ ἐτυμολογία] τοῦ ὀνόματος εἶναι πνευματώδης [ἔχει λεπτότητα πνεύματος] Cic. de or. 2,257 (γνωστὴ εἶναι ἡ τάσις τοῦ Κικέρ. νὰ ἐτυμολογῇ ὀνόματα π.χ. τοῦ Verres-verres καὶ τοῦ Chrysogonus [ἰ. S. Rosc. 124]. argutiae et acumen (τὸ λεπτὸν πνεῦμα καὶ ἡ δξύνοια [τοῦ Ὑπερείδου]) Cic. or. 110. β) τὰ ἀγχίνως ἐπινοημένα. dialectici se conpungunt suis acuminibus (πλήττονται, κεντοῦνται, δάκνονται διὰ τῶν ἰδίων αὐτῶν λεπτολογιῶν) Cic. de or. 2,158. γ) τεχνάσματα, πανουργαί. nota metreticis acumina (τὰ γνωστὰ στρατηγήματα τῆς εἰαίρας) Hor. ep. 1, 17,55. 3. (ἐπὶ γεύσεως οἴνου) Plin. 14,124. 4. (ἐπὶ τῶν αἰσθήσεων) α)

(ἀκοῆς). *vocum* Varr. frg., *Macr. somn.* 2,1,9. β) (ἐπὶ ψύχους). *tolerantes acumina crudelium pruinarum* Amm. 17,9,4.

**αἰϋο**, *acuī*, *acūtum* 3 (*denomin.* τοῦ 1. *acus*, ἰδ. 2. *acer*). **I.** κυρ. 1. θήγειν, ἀκονᾶν (ἀκονίζω, δξύνω) ἀντ. obtundo, retundo. *enses O, gladios L* (*gladios in me [αἰτ.] Cu*). *sagittas* (τὰς αἰχμὰς τῶν βελῶν) *H*, *spicula* (λόγχας) *Si*, *tela St* (*mucrones Se*). \*Ἄλλα ἀντικ. α) κοπιτερὰ: *cultrum P*, *Apul. m.* 8,31 τέλ., *serram* (πρίονα) *Cic. Tusc.* 5,116. β) νύττοντα: *ferum in alqm* (ξιφουλκῶ ἐναντίον τινός) *Verg. A* 8,386 (*Liv.* 9,8,18). *Hor. c.* 1,2,21 (*Plin.* 36,164. *Flor.* 1,19,3). *ferramenta* (σιδηρᾶ ἐργαλεῖα) *Col.* 11,2,92 (*Plin.* 18,236). γ) ἐκ ξύλου: *pedamenta* (κάμακας, χάρακας [πρὸς ἀνάδεσιν, στήριξιν ἀμπέλων]) *Col.* 4,26,1 (πρβλ. *αὐτ. arb.* 8,1). 2. *dentes* (ἐκ μεταφορᾶς ἀπὸ τοῦ λέοντος) *Rhet. Her.* 4,51 (in *unius cuiusque fortunas* πρβλ. *Sen. Phaedr.* 326. *dial.* 3,1,6 κ.ἀ. *Stat. Th.* 2,513 (ἐπὶ τῶν δυνάμεων τῆς Σφιγγός). *Τροπ.*: *acuenda nobis... procudenda lingua est* (ἀκονητέα... σφυλητατέα... πρβλ. Πίνδ. Πυθ. *A* 165: ἀψευδεῖ δὲ πρὸς ἄκμονι χάλεπε γλῶσσαν) *Cic. de or.* 3,121 (*Brut.* 331. *Hor. ep.* 1,3,23 *linguam causis* [δοτ. = ad causas ἀκονᾶν [προετοιμάζω] τὴν γλῶσσαν ἐν ὅψει ἀσκήσεων λόγου). **II.** μφο. ἐξάπτω (παρ)οτρύνω ἀντ. obtundo. 1. *animum ἡ-mos* (τὸ πνεῦμα, τὰ πνεύματα, τὸν νοῦν, τὴν διάνοιαν). *ingenium Ci Se I Ph. Q.* *mentem Cic. Tusc.*

1,80. *intellegendi prudentiam* (*intellegentiam*) *Ci*, *audaciam* (*impudentiam puerorum*) *Se*, *ignaviam Cu*, *curis mortalia corda Verg. g.* 1,123 (*pectora Liv.* 28,19,14). *virtutem* (ἀντ. frangere) *VM Fl Am.* 2. (ἐπὶ συναισθημάτων), ἐξάπτω, διεγείρω, (ἐπ)αυξάνω. *Alqd*: *primos furores V*, *metum V*, *curam L*, *desiderium* (τὸν πόθον [τῶν ἀπόντων φίλων]) *Plin. ep.* 6,1,1. *Alqm*: *Ter. Ad.* (ἰ. ἐν τέλει). *Cic. S. Rosc.* 110. *Lig.* 10. *quam* (*sc. Allecto*) *Iuno his acuit verbis Verg. A* 7, 330. *Aeneas acuit Martem* (= *irritat se ad futura certamina Serv.*) *Verg. A* 12,108 πρβλ. ἐπ. *O L Pl*<sup>2</sup> κ.ἀ. \*Ἐπὶ ζώων: *lupos accuunt balatibus agni* (διὰ τῶν βληχημάτων αὐτῶν) *Verg. A* 4,435. *equum cursorem* (τὸν κέλητα) *acuunt plausus Stat. s.* 5,2,25 κ.ἀ. 3. *t.t.* ἱατρ. (ἐπὶ τῶν αἰσθήσεων): *αὐξάνω τὴν ἰσχὺν* (*καλυτερεύω τὰς αἰσθήσεις*). *utilius sumas acuentis lumina* (= *visum*) *rūtas* (ὠφελιμώτερον εἶναι νὰ κάμῃς χρῆσιν πηγάνου ὅπερ καθιστᾷ τὴν ὄρασιν καλυτέραν) *Ovid. rem.* 801. *visum Sen. ep.* 64,8 (115,6 *visus oculorum*).—Ἐπὶ αὐξήσεως τοῦ τόνου ὁργάνων. *tubas* (κάμνω δξύτερον τὸν ἦχον τῶν σαλπίγγων) *Stat. Th.* 8,345. 4. *t.t.* γραμμ.: δξύνω, τονίζω ἰσχυρότερον, θέτω δξείαν. *syllabam Quint.* 1,5,22 (*αὐτ. gravem ponere θέτω βαρεῖαν*) *Quint.* 1,5,22. *Gell.* 6,7,4. 13,26,2. *Συντ.*: α) in + αἰτ. (in *alqm*) *Verg. A* 8,386 (in *corpora Liv.* 9,8,18) κ.ἀ. β) ad: *ad crudelitatem Ci*, *ad bellum* (*ad virtu-*

tem, ad aemulandas virtutes) *L*, ad bonas artes (ad liberos suscipiendos) *Pl*<sup>2</sup>, ad cupiditatem literarum *Q*. γ) + δοτ.: *Hor.* c. 3, 27,61: acuta leto saxa ([εἴτε προτιμᾶς] τοὺς ἠκονημένους διὰ τὸν θάνατον βράχους...). δ) + ἀναφορ. quod (αἰτ. τοῦ κατὰ τι): quod illos sat aetas acuet (ὥς πρὸς τοῦτο δὲ δηλ. τὴν avaritiam [εἰς ἣν εἶναι ὑπὲρ τὸ δέον προσκεκολλημένοι οἱ γέροντες] ἐκείνους [δηλ. τοὺς νέους] ἡ ἡλικία ἐπαρκῶς θὰ τελειοποιήσῃ, θὰ τοὺς συνετίσῃ, θὰ τοὺς καταστήσῃ προσεκτικούς) *Ter. Ad.* 835. *I*δ. acutus.

**acupediū** 3 (κατὰ τὸ δξύπους) = celeripes, ὠκύπους, ταχὺς τοὺς πόδας, εὐκίνητος. *Paul. - Fest.* 9,13. **α.λ.**

**acupēns**, ἰ. acipenser.

**acūpictus** 3 (acus κ. pingo), πεποικιλμένος, ποικιλτός. vestis (κεντημένη, πλουμιστή = vestis Phrygia) *Isid. or.* 19,22,22.

1. **acus**, ūs, θ. (ἐκ ῥίζ. āc- πρβλ. ἀκ-ίς καὶ 2. āc-er). 1. ὄργανον ῥαφῆς, ἡ βελόνη, ῥαφίς, ἀκέστρα (ῥαπτῶν, ῥαφιδευτῶν, ποικιλτῶν, χειρουργῶν [*Cels.* 5,26,23. 24 p. 192. 193. 7,7,4 p. 274]). in acum filum conicere (ῥάμματι ἢ λίνῳ βελόνην διείρειν [περνῶ τὴν κλωστήν στὴν βελόνα κ. ἀπλῶς βελονιάζω]) *Cels.* 7, 16 p. 293. vulnus acu pictum (τραῦμα νυχθὲν διὰ βελόνης, πληγὴ διὰ βελόνης προξενηθεῖσα) *Cic. Mil.* 65. pictus acu tunicas ([κατ' ἐναλλαγὴν =] pictas acu tunicas habens) *Verg. A* 11,777 (acu pingere *Ovid.* m. 6,23. acu distinguere *Sen. H.O.*

665 = acu facere [κεντιῶ] *Plin.* 8, 196)· πρβλ. κ. *Mart.* 8,28,17-18. 9, 13,4. 14,150,2. 2. Διάφορα ὄργανα: α) πρὸς βοστρυχισμόν τακτοποίησιν καὶ διαχωρισμόν τῆς κόμης, βελόνη = discerniculum. *Ovid. am.* 1,14,15. 30. ars 1,508. inustas comas acu comere *Quint.* 2,5,12. *Iuv.* 6,497. *Sil.* 15,26. β) πρὸς συγκράτησιν ἡ κόσμον τῆς κόμης, περόνη, μεγάλη βελόνη (ἐκ χρυσοῦ, ἀργύρου, δρειχάλκου, ἐλεφαντοστοῦ, ξύλου). Psyche acu comatoriā... mihi... mālas (τὰς παρειὰς) pungebat *Petr.* 21,1. *Ovid. am.* 1,14,18. ars 3,240. *Mart.* 2, 66,2. 14,24,2. mulier acu crinali... *Apul. m.* 8,13· πρβλ. κ. *Isid. orig.* 19,31,9. γ) σμιλίων, χειρουργικὴ σμίλη (κν. *σόντα*) = specillum. *Cels.* 8,4 p. 393. δ) εἶδος χαρτοκόπου (παπυροκόπου), κοπτήρ *Plin.* 13, 74· πρβλ. καὶ *αὐτ.* 25,53. ε) βελόνη προσηρτημένη δι' ἀλύσεως εἰς λύχνον χρησιμεύουσα νὰ σύρῃ καὶ μηκύνῃ τὴν θρυαλλίδα [κν. *φνιήλι*] ὅταν ἐσχηματίζετο ἐλλύχνιον [κν. *καύτρα*] *App. V* (= *Moret* 11) πρβλ. *Iuv.* 2,93 (ἐν παρεμφερεῖ πως χρήσει τῆς acus). *Φράσεις προμδ.*: quid tu? num medicus, quaeso, es? ...unā litterā plus sum quam medicus. tum tu mendicus es? tetigisti a cu *Plaut. Rud.* 1304 ἐξ. ([acu ἀπὸ τῆς σμίλης τῶν χειρουργῶν ἀποκαλυπτούσης τὰ κρυπτά τοῦ σώματος]... μήπως εἶσαι ἱατρός; (medicus) — εἶμαι ἐν γράμμα περισσότερον — μήπως εἶσαι ἐπαίτης; (mendicus) — ἀκριβῶς τὸ ἐστοχάσθης, ἀκριβῶς εἶπας, τὸ *πέτυχε*). si a cu m quaereres a cu m inve-

nisses ([ἐπὶ ἐπιμελοῦς καὶ ἀποτελεσματικῆς ἀναζητήσεως] ἐὰν [καὶ] βελόνην ἥθελέ τις ζητήσῃ, θὰ τὴν εὔρισκε) Plaut. Men. 238. ab acia et acu mi omnia exposuit Petr. 76, 11' ἰδ. acia.

→ Γεν. ἀρσ. (?) Plin. 26,5. — Ἐν. δοτ. acu \*Plin. 28,179 (α.Ι. acui ὤς νῦν). Πλθ. γεν. acuum Cels. 7,16 p. 293. ἀφ. acubus αὐτ. p. 294.

2. **acus**, ἰ, ἄ. (καὶ belonē βελόνη Plin. 9,166. 32,145) θαλάσσιος ἰχθύς, βελόνη (\*Ἀριστ., \*Ἀθύν.). βελόνις (Πολυδ.), ὁαφίς (\*Ὀππ., \*Ἀθύν.) κν. βελονίδι, βελονίδα, ζαργάνα. Plin. 9,166. Mart. 10,37,6 (πρβλ. κ. Plin. 32,145).

→ αἰτ. πληθ. acos Mart. ἔ.ἄ.

3. **acus**, eris, οὔ. (ἐκ τοῦ \*akostā πρβλ. ἀκοστή· κριθὴ παρὰ Κυπρίοις \*Ἠσύχ.), κυρίως ὁ περὶ τὸν κόκκον τῶν γεννημάτων φλοιός, τὸ περικόκκιον (φλοῦδα, τσώφλι, τσόφλι) καὶ ἰδίᾳ ὁ φλοιὸς τοῦ κεκοιμένου (κοπανισμένου) σίτου (σκύβαλον Prisc. Gramm. II 162,17), ἀντ. palea. Cato agr. 37,2 κ.ἄ. Varr. l. 5,167. rust. 1, 52,2. 57,1 κ.ἄ. Plin. 18,99. — Ἰδ. spica καὶ palea.

→ τύπος παρὰλλ. : ὄνομ. πλθ. acūs, θ. Col. 2,10,14.

? **Acusagorūs**, νῆσοι τρεῖς τὸν ἀριθμὸν πλησίον τῆς Κρήτης \*Plin. 4,61 (v.l. Acusagonus, Musagorus, ὡς Mel. 2,114).

**Acūsilās** (συννηρ. τοῦ Acusilāus), ἰ, ἄ. \*Ἀκουσίλαος, λογογράφος ἔξ \*Ἀργους Cic. de or. 2,53.

**acūtae**, ārum, θ. ἰ. acutum.

**acūtē**, ἐπίρρ. ὀξέως κ.τ.τ. μΣΥ

(acutus). 1. acute, acutius α) μετὰ ῥημ. σκέψεως δηλωτικῶν (π.χ. cogitare, colligere, concludere, excogitare) *Ci* (συχν.), *He N Am.* β) acute, acutissime μετὰ ῥημ. δηλούντων λέγειν, γράφειν κ.τ.τ. *Ci* (συχν.) *Q Su.* Κατὰ παράλειψιν τοῦ ῥήμ. *Cic. Tusc.* 3,10. fat. 23. *Phil.* 13,36. γ) acute acutissime, μετὰ ῥημ. σημαινόντων δοῶσιν (δοᾶν, πράττειν, ἐνεργεῖν, ἀμύνεσθαι κ.τ.τ.) *Vrl. Ci* (συχν.) acutius tractare alqd *Ci.* δ) acutius, acutissime, μετὰ ῥημ. cernere *Lu.* sentire *Ci*, sonare *Ci* κ.τ.τ. acute movebatur *Cic.* epist. 15,21,4.

**Agūsius**, ιῖ, ἄ. \*Ἀγούσιος 1. εἰς τῶν Ῥοδίων. *Cic. Att.* 11,23,2. 2. T. Agusius, φίλος καὶ σύντροφος τοῦ Κικέρωνος ἐν τῇ ἐξορίᾳ. *Cic.* epist. 13,71.

**Acūtīlius**, ιῖ, ἄ. \*Ἀκουτίλιος *Cic.* Att. 1,5,4. 8,1. **Acūtīliānus** 3. controversia *Cic.* ἔ.ἄ. 1,4,1. negotium *Cic.* ἔ.ἄ. 1,5,4.

**Acūtīus**, ιῖ, ἄ. \*Ἀκούτιος, ὄν. γένους πληβείων. 1. ὄν. ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ῥωμ. α) M. Acutius (δῆμ. 401 π.Χ.) *Liv.* 5,10,11. β) Ac. Rufus παδὸς τοῦ Πομπηίου *Caes. civ.* 3,83,2. γ) (Q.) Ac. Nerva (ὑπ. suff. 100 μ.Χ.) *Plin. ep.* 2,12,2. δ) **Acutia** χῆρα (ἀπὸ τοῦ 31 μ.Χ.) τοῦ P. Vitellius, καταδικασθεῖσα ἐπὶ ἐσχάτῃ προδοσίᾳ (37 μ.Χ.) *Tac. ann.* 6,47,1.

**Acutrī**, ōrum, ἄ. γένος Ἰνδικόν. *Plin.* 6,94. ἄ λ.

**acūtulus** 3 (ὑπκρ. τοῦ acutus), ὀλίγον (ἐλαφρῶς) ὀξύς, ὀξύνους. *Zenonis...* breves et acutulas conclusiones *Cic. nat. d.* 3,18. sophista...

ex iis acutulis... doctoribus Gell. 17,5,3. anus (γοῤαῖα) \*Apul. m. 6,27 (a.l. astutula οὐτω νῦν).

**acūtum**, ἰ, οὐ. (acutus), τὸ δξύ. acuta belli (αἱ ἐκ τοῦ πολέμου μεταπτώσεις, οἱ κίνδυνοι, τὰ δεινὰ τοῦ πολέμου) Hor. c. 4,4,76 (dura atque aspera belli Liv. 33,11,6). acuta (δξεῖς, ὑψηλοὶ τόνοι) Cic. rep. 6,18 (ἀντ. gravia βαρεῖς ἢ βαθεῖς τόνοι, ἦχοι). barba iu acutum desinens (εἰς δξύ λήγων, σφηνοειδὲς πώγων) Amm. 25,4,22 (πρβλ. = proluxior in acutum barba Mart. 1,17,67). **acūtae**, ārum, θ. (κατὰ παράλειψιν τοῦ οὐσ. voces ἢ chordae) Sen. epist. 88,9.

**acūtus** 3 μΣΥ (μτχ. acuō, ἰ. καὶ 1. acus), δξύς. **I.** κυρ. **1.** α) (ἐπὶ μεταλλ. ἀντικειμένων) δξύς, αἰχμηρὸς (σουβλερός, μυτερός), ἀντ. retusus. cuspis (κυρ. ἢ ἄκρα τοῦ δόρατος, ἡ κοπίς) Verg. A 5,208. Ovid. m. 1, 470 (iaculum Verg. A 3,46. Ovid. m. 10,130). gladii (ἀντ. hebetes) Ovid. ars 3,589. sagitta Ovid. m. 5,381. tela Hor. epod. 17,10 (Prop. 2,9,38. Cels. 5,26,5 [ἀντ. retusum]). Ἐπὶ ἐργαλείων κοπτερῶν : culter *P Co* (cultellus [μαχαίριον], dolābra [σκέπαρον, ἄξινη], falx, scalprum, scalpellum, serra) *Co*. falx *O. cuspis vomeris* Plin. 18,172. — Ἐπ' ἀντικ. νυσσόντων : acus (hamulus, specillum, ferramentum) *Ce*. ferrum *V H O*. ferramenta *Co*. — ΣΗΜ. : Apul. m. 5,30 ...acutas manūs habes (σὺ δ θεὸς Amor. Τὸ acutas ἀβέβαιον ἂν ἀφορᾷ εἰς τὰς sagittas τοῦ θεοῦ ἢ εἰς τὸ ἡμέτ. 'δξύχειρ'). β) (ἐπὶ ἀντικ. ἐκ ξύλου). ripa... erat acutis sudi-

bus praefixis munita (δι' δξέων πασσάλων [σκολόπων] ἐμπεπηγμένων [πρὸ τῆς ὀχθῆς]) Caes. g. 5,18,3. se ipsi acutissimis vallis (ἀφαιρ.) induebant (ἐπαγιδεύοντο ἐντὸς δρυτῶν σκολόπων) Caes. g. 7,73,4. radii (αἱ δξεῖαι κερκίδες [ἢ σαγίτια κν. σαῖτα [τῶν ὑφαντοργῶν]) Ovid. m. 6,56 (πρβλ. κ. radii acuti τοῦ Ἥλιου. αὐτ. epist. 4,159). γ) (ἐπὶ μελῶν ὥρων), δξύς, εἰς δξύ καταλήγων (μυτερός) : rostrum (τὸ δξύ ῥάμφος) Var. r. 3,9,5,9 (Ovid. am. 3,5,39. Plin. 11,159). unguis *Vr* (Ciris 507. Hor. ep. 1,19,46. Iuv. 5,41). rostri margines acuti (ἡ χελώνη [ἀντὶ δδόντων] ἔχει τὰ κράσπεδα τοῦ ῥάμφους αἰχμηρά, κοπτερά) Plin. 9,37. cornum (κατὰ τὴν β' κλίσιν) acutum Petr. 39,5. ΣΗΜ. : Cic. Arat. 122 : ictūs... rostri (sc. Canis) acuti (*Lepus fugit*). dentes (οἱ κοπιῆρες) *Ci Ce Pl*. ossa *Am*. capita (sc. ossis fracti) acuta Cels. 8,7 p. 340 ἀντ. retusa). caput (sc. Githonis) stricto acutoque articulo (i.e. talitro) percussi Petr. 96,3 (περὶ τῆς ἐννοίας πρβλ. Suet. Tib. 68,1-2). *echinus* testudine... acutā (ἐχίνος [ἀχινὸς] νύσσων διὰ τῶν δξειῶν ἀκανθῶν τοῦ κογχυλίου του) Mart. 13,86,1. aures ...Satyrorum Hor. c. 2,19,3 (πρβλ. Λουκ. Θε. Ἑκκλ. 7,2. Σάτυροι δξεῖς τὰ ὦτα). *homo* acuto capite et auribus longis (δξύκεφαλος, ἔχων κεφαλὴν δξεῖαν [μυτερή] καὶ μακρὰ ὦτα πρβλ. Ὅμηρ. φοῖδς τὴν κεφαλὴν) Mart. 6,39,15. manūs (ἰδ. ἀνωτ. Apul. m. 5,30). ΣΗΜ. : *homo*... magno capite acutis oculis (μὲ ὀφθαλ-

μοὺς ὧν οἱ κανθοὶ in acutum incisi sunt, σημείον τῆς μὴ σταθεράς πίστεως) Plaut. Pseud. 1219. mures fronte acutā *Pl. apes acuti alvi Co*, tuberculum acutum (= furunculus δοθιήν, οἰδημα λήγον εἰς δξὺν) Cels. 5,28,8 (ἀντ. rotundius et planius). murex (τὸ κογχύλιον πορφύρα) acutus Stat. Ach. 1,221. nares acutae (ὀρώθωνες δξεῖς [λελεπτυσμένοι] τοῦ ἐτοιμοθανάτου προβλ. 'ὀῖς δξεῖα' Ἰπποκρ. Προγν. 2 ὅπερ ἦτο σημείον τῶν ἐπιθανατίων [i. acumen 1. καὶ nares compressae s.v. comprimō] Cels. 2,6 p. 36. **2.** (ἐπὶ βράχων, σκοπέλων, λίθων). *silex Ca V. scopulus V Pr. murex* ([ἐκ τῆς ὁμοιότητος πρὸς τὴν πορφύραν i. ἀνωτ. Stat. Ach. 1,221] = ὕφαλος δξὺς) Verg. A 5,205 κ.ἄ.ἄ. **3.** (ἐπὶ δένδρων, φυτῶν, καρπῶν). *spinæ V Co. rubi* (βάτοι) *Se. trifolium Co. pinus* (βελονοειδῆς) Ovid. m. 1,699 *Pl Ap. cupressus* (πυραμοειδῆς, εἰς δξὺν λήγουσα) Ovid. m. 3,155. *acuta cuspis iunci* (ὁ δξυβελῆς σχοῖνος) *O* (iuncus -us ὃν οἱ Ἕλληνες καλοῦσιν *oxyn δξὺν* Plin. 21,112). *berba tragos... acuto cacumine* (τράγος ἢ σκορπίος μετ' ὀξείας κορυφῆς) Plin. 27,142. *cardamotum* (καρδάμωμον [\*καρδαμῶμον κατὰ συλλαβ. ἀνομοίωσιν]) *acutis angulis* Plin. 12,50 (προβλ.κ. Plin. 16,21. Col. arb. 22,2). **4.** Ἐπὶ ἄλλων ἀντικειμένων εἰς δξὺν ληγόντων. *turres* (πυραμίδες) in summities acutissimas desinentes Amm. 22,15,28. *acuta cacumina* (τῶν δρώων) Ovid. ars 1,381. *collis... in acutum cacumen* Liv. 37,27,7 προβλ.

Curt. 8,11,6. *lunae* alias hebetiora alias acutiora videntur cornua Cic. ac. frg. 6 (Quint. 7,2,6). longissima et acutissima ova *Co*, acuta testa (ἀγγεῖον κεράμιον) Mart. 5,18,3. *prora acuta* (ὥς ἦτο τῶν νεῶν τῆς Νομαδικῆς) Iuv. 5,89. **5.** ἐν μαθηματικῇ ἐννοίᾳ: δξὺς (κατ' ἀντ. πρὸς τὸ ὀρθός, ἀμβλὺς) *acuti anguli* Apul. mund. 18. **II.** Μιτρο.: **1.** (ἐπὶ ἀνθρ.) ἀγγίνους, δξὺς (τὸν νοῦν), συνετός, εὖστοχος, εὐφυνής, λεπτόν πνεῦμα ἔχων (ἀντ. hebes, retusus) Cic. fin. 2,53. Verr. 2,128. inv. 1,35. Tusc. 4,32. de or. 1,223. 2,93. Plin. ep. 3,21,1 κ.ἄ. **2.** (ἐπὶ τοῦ νοῦ) Cic. de or. 2,84. *meridianae nationes animis acutissimis* Vitruv. 6,1,10. *ingenia* Cic. div. 1,79 (ἀντ. retusa). *acutum prudens... genus orationis...* (μεστὸν ἰδεῶν καὶ σοφίας...) Cic. Brut. 291 (προβλ. Cic. de or. 2,98. 3,32). *studia acuta* (μελέται, ἐνασχολήσεις ἀπαιτοῦσαι δξύνοιαν) Cic. Cato 50 (ἐν ἀντιθ. πρὸς τὰ leviora studia τὰ ἀπαιτοῦντα μικράν, ὅχι σημαντικὴν ἐνασχόλησιν Cic. αὐτ.). **3.** (ἐπὶ αἰσθήσεων, ὁράσεως, ἀκοῆς, ὁσφρήσεως): *aures hebetiores oculi... acres atque acuti* (τοῦ Ῥωμ. λαοῦ) Cic. Planc. 66 (προβλ. *cernis acutum* Hor. s. 1,3,26. *draco acie acutissimā* (δράκων, ὄφις μετ' ἄκρως διαπεραστικῶν δμμάτων) Macr. s. 1,20,3. *naribus acutis* (ἀνθρώπος λεπτῆς ῥινός, ἔχων εἰς μέγαν βαθμὸν τὸ δῶρον τῆς παρατηρήσεως καὶ τῆς κριτικῆς) Hor. s. 1,3,29 (ἀντ. *naribus obesae* ὅχι καλῆς, μὴ ἀνεπτυγμένης ὁσφρήσεως Hor.

ep. 12,3). **4.** (ἐπὶ πραγμάτων ἔξωτε-  
ρικῶν, ἔξωθεν προσβαλλόντων τὰς  
αἰσθήσεις). α) *sonus acutus* (ἦχος  
ὀξύς) *Vt* (π. *Serv.* εἰς *Αἰν.* 9,618  
ἀντ. *gravis sonus* πρβλ. *Cic. rep.*  
18 *acuta cum gravibus temperans*  
καὶ *Quint.* 11,3,43). *Cic. de or.* 1,  
251. *or.* 57. *sonus acutus et exci-*  
*tatus* (ὀξύς καὶ ἔντονος [διαπεραστι-  
κός]) *Cic. rep.* ἔ.δ. *sonitus Enn.*  
*ann.* 538 (*Vitr.* 6,1,6: *sonitus vo-*  
*cis tenuis et acutissimus*). *vox* (δ-  
ξεῖα *ἱταλ. soprano*) *Varr. frg. Ci*  
*Hor.* c. 3,4,3. *Sen. ep.* 84,9 (ἀντ.  
*gravis βαρεῖα* *ἱταλ. basso* καὶ *media*  
*μέση* *ἱταλ. mezzosoprano* πρβλ. ἐπί-  
σης *Macr. s. praef.* 1,9). *stridor H,*  
*tinnītūs aeris acuti* (κυμβάλων χαλ-  
κοῦ παράγοντος ὀξεῖς κρότους) *Ovid.*  
*m.* 6,589 (πρβλ. *tinnītūs acuti* [κα-  
ταφερομένου ξίφους] *Ovid. m.* 5,204  
καὶ *tibiae acuto tinnītū* *Apul. flor.*  
11 *Oud.*). *aera* (κύμβαλα, τύμπανα  
τῶν *Κορυβάντων*) *Hor.* c. 1,16,7  
κ.ἄ.ἄ. β) *unguenta acutiora* (δσμῆς  
βαρυτέρας) *Pl,* *sapor* (γεῦσις δριμεῖα)  
*Pl,* *gustus* (*suci*) *Pl.* γ) *gelu* (πά-  
χος [ψυχρός] ὀξύς, δάκνων, διαπερα-  
στικός) *Hor.* c. 1,9,3: *sol* (ἥλιος δρι-  
μύς, καυστικός) *Hor. epist.* 1,10,17.  
*morbus* ('ὄξυ πάθος' νόσος ὀξεῖα,  
ἀντ. *vetustus longus*, 'χρόνιον πά-  
θος' *Ce*). *dolor* (*febres*) *Cels.* 2.1.  
**5.** *t.t.* γραμμ. : ἡ ὄξυν τόνον ἔχουσα  
συλλαβή. *syllaba* (ἀντ. *gravis* [ἡ βα-  
ρὺν τόνον ἔχουσα], *flexa* [ἡ περισπω-  
μένην ἔχουσα συλλαβή]) *Quint.* 1,5,  
22. 30. *Gell.* 6,7,2.7.

*Σύντ.* : **1.** μετὰ τῆς *ad* α) + ὀνό-  
ματι : *ad fraudem* *Nep.* *Dion.* 8,1.

*Vitr.* 7,5,6. β) + γερονδῶν : *Cic. de*  
*or.* 1,113 κ.ἄ. **2.** μετὰ τῆς *in* + ἀφαιρ. :  
*in cogitando* *Cic. de or.* 2,131. *in*  
*privatis causis* *Cic. Brut.* 178.  
*Quint.* 12,10,39.

**Acylla** (κ. **Acilla** κ. **Acholla**),  
ae, θ. Ἀχόλλα (Στέφ. Β., Στράβ.),  
Ἀχολα (Πτολ.), πόλις τῶν Καρχηδο-  
νίων ἐν Βυζακίῳ τῆς Ἀφρικῆς πλη-  
σίον τῆς Θάψου. b. *Afr.* 33,1 κ.ἄ.  
*Liv.* 33,48,1. **Acillitānus** (*Acyll-*  
*lit*, *Achollit-*) 3. oppidum *Achol-*  
*litanum* *Plin.* 5,30. Οὖς. **Acilli-**  
**tānī**, ὄrum, ἄ. Ἀχολλαῖοι. b. *Afr.*  
33,5.

→ *Accilla* καὶ *Acylla* b. *Afr. Liv.*,  
*Acholla* *Plin.* — Ἐπὶ νομισμ. τῶν  
χρόνων τοῦ Αὐγούστου *Achulla*.

**acylos**, ἰ. **aculos**.

**Acytos**, Ἀκυτος, ὄνομα τῆς νή-  
σου Μήλου (ἄλλως καὶ *Siphis* καλου-  
μένης) *Plin.* 4,70. **ἄ.λ.**

**ad** (ἀρχ. λ. **ar**), πρόθ. Τὸ -d ἐν συν-  
θέσει ἀφομοιοῦται συνηθέστερον τῷ  
ἐπομ. συμφώνῳ : *acc-* *aff-* *agg-* *all-*  
*ann-* *app-* *ar-* *ass-* *att* [§ 33], ἀπο-  
βάλλεται πρὸ τοῦ συμπλέγματος -*gn-*  
*-sc-* *-sp-* [*agnitus*, *ascendo*, *aspec-*  
*tus*, *aspicio*]. Ἐν ἐπιγραφαῖς καὶ  
κειμένοις τῶν χρόνων τῆς ἑλευθέρας  
πολιτείας εὐρίσκεται, ἰδίᾳ πρὸ τῶν  
χειλικῶν f- καὶ v- ὁ διαλεκτικὸς τύπος  
*ar* : *ar-fuisse*, *ar-vorsum* *S. C. de*  
*Bacch. C.I.L.* 1<sup>2</sup>581, *arveho* *Cato*  
*r.r.* καὶ *nihil ar me* *Lucil. s.* 9,3. Εἰς  
ταῦτα προσθετέον τὸ *arbitr* ἐκ τοῦ  
\**ad-bater*, ὁμβρ. *arpu-trati* = *arbi-*  
*tratū* ἢ τοῦ *adbiter*. — Ἐν συνθέσει  
ἢ *ad* σημαίνει κατεύθυνσιν εἰς τι μέ-  
ρος [*ad-duco*, *ad-eo*], προσθήκην [*ad-*

do, adiungo], τὸ πλησίον [ad-iaceo, ἐπίσης ad-hinnio, ad-misor], ἔναρξιν ἐνεργείας [ad-amare κυρ. ἐρωτεύομαι καίτι (μτγν. τινά), ad-edere περιτρώγω]. Πρόβ. μετ' αὐτ. **1.** Τοπικῶς πρὸς δῆλωσιν: Α) ἐπὶ κινήσεως, διευθύνσεως (κυρ. κ. μτφρ.) **1.** πρὸς, εἰς. hostes ad legatos manūs tendunt *C*, ad urbem proficisci (ἀναχωρῶ κατευθυνόμενος εἰς τὴν Ῥώμην) *C*, ad urbem venire *Ci*, ad Genavam (εἰς τὰ περίχωρα τῆς Γενεύης) pervenit *C*, ad hostes (ἐναντίον τῶν πολεμίων) contendit *C*, legiones ad hostem ducere *C L*, ire ad hostem *L* (καὶ παθητ. ad hostem veniunt *N*), ad vim atque arma confugere (καταφεύγω εἰς τὴν ἰσχύιν τῶν ὀπλων) *Ci*. **2.** προσαρτήσεως, συνδέσεως, προσθήκης (ἀπο)στροφῆς [προσηλώσεως], κλίσεως, ἀντιθέσεως κ.τ.τ. navem ad ancoram deligare ἢ ad terram (ad ripam ὀρίπτω ἄγκυραν ἢ δένω τὰ πρυμνήσια εἰς τὴν ξηράν, τὴν ὄχθην) *C*, complecti vis amplissimos viros ad tuum scelus (θέλεις νὰ παρουσιάσης ὡς συνενόχους σου ἄνδρας ἐπιφανεστάτους) *Cic. Pis. 75.* ad cetera vulnera (πρὸς τοῖς ἄλλοις, ἐκτὸς τῶν ἄλλων τραυμάτων) *Ci.* ad haec (πρὸς τοῦτοις, ἔτι δὲ) *Vr. L κ.ἄ.* (ad hoc *S*, ad id *L*). ad naves viginti quinque (πρὸς ταῖς 25) *Liv. 23,38,7.* ad tribunum militum centurionesque ora converterunt (ἔστρεψαν τὰ βλέμματα εἰς τὸν χιλιάρχον καὶ τοὺς ἑκατοντάρχους) *Caes. g. 6,39,2.* propensus ad misericordiam (διατεθειμένος νὰ ἐλεῇ, νὰ συγχωρῇ) *Ci*, ad aegrotandum proclivitas (τάσις [διάθεσις]

πρὸς τὴν ἀσθένειαν) *Ci*, consulatus ad omne periculum opponitur (ἐκτίθεται, προβάλλεται) *Ci*, ad meos impetus (ἐναντίον τῶν ἐφόδων μου, τῶν ἐπιθέσεων) ...opponitur *Cic.*, *Verr. 5,2.* **3.** τοῦ ἀπευθύνεσθαι πρὸς τινα (ἐγγράφως ἢ προφορικῶς) κ.τ.τ.: ad alqm omnia in dies singulos persequi (στέλλω καθημερινῶς εἰς τινα ἀναφορὰν ὅλων τῶν συμβάντων) *Cic. Att. 15,26,1.* sibi a Lentulo ad Catilinam datas esse (sc. litteras ὅτι ἐπιστολὴ τοῦ Λ. ἐδόθη εἰς αὐτὸν ἀπευθυνομένη εἰς τὸν Κ.) *Cic. Cat. 3,12.* (Κατὰ παράλειψιν τοῦ ὀήμ. *Cic. Att. 4,6,4.* librum ad alqm mittere ('προσφωνεῖν', πέμπω, ἀφιερῶ) *Ci* (πρβλ. καὶ *Nep. Hann. 13,2:* liber ad Rhodios [sc. scriptus ἢ missus γραφεῖς, ἀφιερῶθεις] de Manlii rebus gestis καὶ *Cic. div. 2,3:* liber is quem ad nostrum Atticum (εἰς τὸν ἀγαπητὸν φίλον μου Τ. Πομπ. Ἀττικόν) de senectute misimus [ἐγράψαμεν, ἀφιερῶσαμεν]). **4.** ἀποστάσεως, ὁρίων, μέτρου (κυρ. κ. μτφρ.). ex eo oppido pons ad Helvetios pertinet *C*, mare ab Oceano usque ad ultimum Pontum tutum *Ci*, calor ad vivum adveniens (καύσων ὑπερβολικὸς, εἰσχωρῶν βαθέως μέχρι τῆς σαρκὸς τοῦ σώματος) *L*, ad unum (ad unam) omnes (πάντες μέχρις ἑνὸς) *Ci κ.ἄ.* (καὶ ἀπλῶς ad unum *Ci*), ad impuberes (καὶ αὐτῶν τῶν ἀνήβων συμπεριλαμβανομένων, μὴ ἐξαιρουμένων) *Caec. cín. 3,14,3.* ad numerum miserunt (μέχρι τοῦ προσδιορισθέντος ἀριθμοῦ) *C*, ad nummum convenit (λογ/σμός

ἀκριβῆς μέχρις ὀβολοῦ) Cic. Att. 5, 21,12. ad assem perdere (μέχρι τελευταίου ὀβολοῦ) Hor. ep. 2,2,27. B) ἄνευ κινήσεως (ἐπὶ στάσεως ἐν τόπῳ) πρὸς δῆλωσιν. 1. τοῦ πλησίον, τοῦ ἐγγύς τινος. iacere ad alicuius pedes (κεῖμαι, κατακέκλιμαι) *Ci*, ad impedimenta pugnatum est (ἀπροσ. πόλεμος διεξήχθη, ἐπολέμησαν παρὰ τὰς ἀποσκευὰς) Caes. g. 1,26,3. ad iudices agere (ἀγορεύω ἐνώπιον τῶν δικαστῶν) *Ci*, ad populum agere *Ci*, ad arbitrum (ἐνώπιον διαιτητοῦ) Cic. Q. Rosc. 12. sepultus est ad quintum lapidem (sc. miliarium, παρὰ τὸν πέμπτον [ἀπὸ 'Ρώμης] 'ὄρον' μιλιάριον ἢ μιλιοδείκτην) Nep. Att. 22,4. qui primum pilum ad (= apud) Caesarem (ἐν τῷ στρατῷ [ὑπὸ τὰς διαταγὰς] τοῦ Καίσαρος) Caes. g. 6,38,1. ad urbem esse (manere, remanere ἐπὶ στρατηγοῦ ὅστις ἔχει στρατοπεδεύσει πρὸ τῆς πόλεως 'Ρώμης [εἰς ἀπόστασιν τοὐλάχιστον 1000 ῥωμ. βημάτων]) *Ci*, ad Nolam (ἢ παρὰ τὴν Νῶλαν μάχη) *Ci*, ad Tenedum (ἢ παρὰ τὴν Τ. ναυμαχία) *Ci*, victoria ad Cannas *L*, proelium ad Trebiam *L*. 'Εν τῇ στρατιωτ. γλώσσῃ: cum in Africam venissem *M'* Manilio consuli ad quartam legionem tribunus... militum (ἐλθὼν εἰς τὴν 'Αφρικὴν... στρατιωτ. χιλίαρχος τῆς τετάρτης λεγεῶνος [κυρ. apud q. 1. παρὰ τῇ τετάρτῃ λεγεῶνι]) Cic. rep. 6,9. ad exercitum manere Caes. g. 5,53,3 (πρὸβλ. qui ad exercitum erant *Liv*. 24,10,3) κ.ά. πρὸβλ. Plaut. Amph. 133: quae ille ad legionem facta sunt memorat pater. 'Ομοίως

ἐπὶ στάσεως τὸ πρόσωπον ἀντὶ τοῦ τόπου: ad *M'* Lepidum te habitare velle (ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Μανίου Λεπ.) Cic. Cat. 1,19. ad Ianum medium sedentibus (τοῖς διατρίβουσι ἐν μέσῳ τῷ 'Ιανῷ τ.ἔ. ἐν τῷ χρηματιστηρίῳ τρόπον τινὰ τῆς 'Ρώμης) Cic. off. 2, 90 (πρὸβλ. Hor. s. 2,3,18 ἔνθα ἦτο ἡ ἔδρα τῶν argentarii ἢ trapezitae ἢ mensarii). quae ad aedem Felicitatis sunt (ἀγάλματα εὐρισκόμενα ἐν τῷ ναῷ τῆς θεᾶς Felicitas) *Ci* καὶ ἑλλειπτικῶς: ad Veneris Pomp. Atell. 133. ad Castoris Cic. Quinct. 17. ad Apollinis (sc. aedem) Cic. ad Q. fr. 2,3,3. epist. 8,4,4. ad Dianae (sc. fanum ἢ aedem ἱερὸν, ναὸν) venire Ter. Ad. 582. ventum est (ἦλθεν ἢ ἦλθον) ad Vestae (sc. aedem ἢ templum) Hor. s. 1,9,35' πρὸβλ. ἑλλην. 'εἰς 'Αθηνᾶς'. ad Capita bubula (τοποθεσία ἐπὶ τοῦ Παλατίνου ἐν 'Ρώμῃ ἔνθα ὑπῆρχον ἀπεικάσματα βοῶν ἐκ μαρμαροῦ) Suet. Aug. 5,1. ad aquam (πλησίον ὕδατος) *C'* πρὸβλ. ad dextram ad sinistram ἢ laevam (sc. manum ἢ partem (ἐν δεξιᾷ [πρὸς τὰ δεξιά], ἀριστερᾷ, ἐπὶ δεξιᾷ, ἀπὸ τῶν δεξιῶν, ἐκ δεξιῶν, ἐπ' ἀριστερά, ἐπὶ λαῖα) *Ci*. 2. συνοδείας, προσαρμογῆς, συμφωνίας κ.τ.τ.: ad cantum *Liv*. Andr. 6 *R*. ad tibicinem (τῇ συνοδείᾳ αὐλοῦ, 'ὑπ' αὐλητῆρος) Cic. leg. 2, 62. agr. 2,93. Tusc. 1,3. ad tibiam (πρὸς αὐλόν, 'ὑπ' αὐλοῦ') Cic. Tusc. 1,107. cantare ad chordarum sonum (ᾄδω ὑπὸ τοὺς ἤχους ὀργάνου ἐγχόρδου, τῆς κιθάρας) Nep. Epam. 2,1. ad clepsydram (πρὸς κλεψύδραν